

308342

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
నంపులుము ౧

చెన్నపట్టణము 1914 వం దినంబరు నెల 7 వ తేది సోమవారము
ఆ సందర్భమునం పత్రిక మార్గశిర బహుళ పంచమి గి.

No. 282
నంచిక ౨౩౨

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

వృత్తివారము జేలకుజేలు విక్రయము.

సీసా 1-3 0-8-0 అణాలు మాత్రమే

తలనొప్పుల మాన్పును. నాయుపుసోట్ల బావును.

సార్వభౌమపుల బారదోలును. పోట్లపోగొడును

వనమూలికలచే హిందూదేశమగును

తరూరుచేయబడును చించును.

మనాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.

పంచభావచిట్ట మాచిగొనిన బాహుళ్య గణగద

అమృతాంజనము డిపో, నెం 109, ఫోటో బొంబాయి. లేక, 6, 7 తంబుకెట్టిపి, వార్డిటవున్. మద్రాసు.

మసిరియర్ లీవర్ బ్యాంకులు వాడే.

నాలుగుసోపానా ధర రూ 3-0-0. పోస్టేజీ 0 4-0.

దీనికి 6 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడియారము దేవులుమీద
మాకంపెని శేష ఎజ్జిసిగ
తో ముద్రింపబడి యుండును.
ఇది మామలు కండమై తలచీ
మును, దక్షిణాక్ష అను గ్లాసు
మామలుగలిగి మొరటుపనుల
దగియుండును. పెట్రోమాత తో
భాగమున గ్యారంటీ చిట్టి అతి
కంచి యుండును. సీమ నుండి

మా. కమారుచేయబడినది గాన నెవరియొద్దను జేక్రొ-
టకొ-... గాడును తలంపుతో తక్కువ తలంబు
తిమి. చాలకాలము పనిచేయుటకై, నల్లని ధరగల గడి
యార మిదియొకటియేయని యనుభవంబున చెలియును. ఇదివల
దేశకడియారములు ఖర్చుయి యోగ్యతాపత్రికల నం
యొప్పుది. ఒకటి తెప్పించి చూడును. మాపట్టణముననే యా
తులు కొని సంతసింపిరనిన, జేయబడు కెందుట
మసిరియర్ వాన్ కంపెని, ఫోటోబాక్సు నెం 109, మద్రాసు

అమృతమైర కథలు.

తరవీ గూపకటి విశోదక ధణ	1	1	0
తీలా, లేక ముక్కదనగరమున	1	1	0
జగదీశరంధ	0	10	0
మనోగను	0	10	0
ననాదరవాంధ	0	4	0
కేసరి	0	4	0
మధురవాడి	0	4	0
తిండిసోగు గాముగు	0	4	0
మదనమాలిని (దారు)	0	8	0
ప్రముద్రామామణియు (నాటకము)	0	12	0
లెనామానల్లి	0	8	0
చంద్రకాంత	0	6	0
శ్రీరీతి సాకాశాస్త్రము	1	8	0
మనోధర	0	12	0

మాలిగారును:—

మమరవాణి పుస్తకాలము

25 నమ్మోగొప్పి, మద్రాసు.

MESMERISED TALISMAN.

సంజీవరత్న

ప్రభావ మత్స్యవృత్తము. దీని నలంకరించుకొనిన, దేహ
సంగతులకు కాపు. 2 కలగా, అమృతము మున్నగు అంబు
వ్యాధులను సోకనీయును. 3 భూత్విశేష వికారములను పాట
దోలును. 4 వ్యాధులు, కిడలు, చిలదలు, గండములు తొగి
సోవును. 5 నొప్పులు, తీపులు, నావులు, నిర్లలు, బెబులు,
హరించును. 6 ఆంజ్యము, అదృష్టము, విశ్లేషము, బలము
గుఱును, ఉత్సాహము సోపించు వనాయుధమువంటిది 7 క్షూ
రశక్తువులు ప్రేమమిత్రులగుదురు. 8 వివాదములలో జయ
లాభములు గలుగును. 9 సభికిట్లు, సర్వజన వశీకరము 10
సోక వ్యాధి, న్యూనో, కాన్యాధ సమేతితై వెళ్లబోవు
పుడ దీనిని ధరించునై వెళ్లి తిప్పక జయమును, లాభమును
పొందవలెను గానియందట్టి మన మున్నవని అనాధజ్ఞా
ఉద్విగ్రహముల వశోక్త వక్కాజించియున్నాడు ఇ
సర్వోపధ వేదియగు నొక భూమియు మహాత్ము చేసి నెట్లు
బడినదే గాని కాలాచిత మేధానులకలన గనికెట్లుబడినదిగాదు.

1 సంజీవీ కెల రూ 1-8-0లు మాత్రమే పోసేజితో సహా

Apply at once to:—పి. రాఘవజనార్దన్ రావు

మెస్సేజ్సు బంగళ. (గుంటూరు జిల్లా)

దినపత్రిక

ప్రతిదినము 10 పులుల విషయ ముండును.
చందా సం॥ నకు రూ. 12-0-0.
6 మాసములకు రూ. 6-4-0.
3 మాసములకు రూ. 3-4-0.
1 మాసమునకు రూ. 1-2-0.

కస్తూరి.

విషాగములకు, కలరాకు, పండ్లికి, బాలింతలోగములకు,
వాతములకు, చికిత్సల జబ్బులకు పుష్టికి కస్తూరి యపయోగ
మైన మంగని సున్నత తెలిసి యున్నది. కాని కస్తూరి బంగారోపా
ద్యు రియమగుటచేతను నవసా సమయములందు దొరుకు
కు స్తరము. మాడిసోయిందలి కస్తూరి, యంకితర పదార్థము
లేనియును తేర్చబడవు. ఇంతవరకు మాతాపు నుండి కొనిన
కాగల కీవిషయము తెలిసి యున్నది. కొనిన వారొకసారి
పరీక్షించిన నిజము తెలియవలదు. అట్లు చేయుటకులన కలితి
కస్తూరిని గొని మోసపోకు. తులం 1-8 రూ. 80-0-0.

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము

తులం 1 కి రూ. 5-8-0

దంతచూరము

డబ్బీ 1-3 0-2-0 12-కి రూ. 1-2-0.

పంటనొప్పులకు దివ్యోపధము. మనాసనగలి
శించును. ఈ దంతచూర ముతో పండ్లుతోముట
వలన చిగులు గట్టపడును. చిగుళ్ళునుండి రక్తము
ప్రవించకు. డును. నొటదుర్గంధము లేకయుండును.
పండ్లు ముట్టిములువలె తెల్లగానుండును.

అమృతాంజనము డిపో, } 109, ఫోటోబాడు, బొంబాయి.
6-7 తంబుకెట్టిపి, మద్రాసు.

దైర్యకవచము.

దైర్యమునగా ఆపకలయంగ మున్ను వలంపకుండుట. ఇట్టిదైర్యము కలిగిన మనఃపూర్వ దేశోకమందైనను
నుభయభాంబును. కామక్రంధాదులు మున్నును బాధించుకొనని నుభయను గలుగజేయవు. వీని మాన్పకొన
టకు గిరిసాధనయై దైర్యమేకాని కేలుకాదు. ఏ మనఃజనియించు ఉత్సాహము, సాహసము, దైర్యము, బుద్ధి,
శక్తి, పరాక్రమము అయిన యాజుసామయగుణములు కలవో వానికి దైర్యము నొడుపగును. ఈ గూఢగుణ
ములలో దైర్యము ప్రధానము. ఏమనగా ధరింపదగిన నాన్నికొనములును అస్త్రశస్త్రములచే భేదంపదగినవి,
ఈ దైర్యమునెడి కవచమో అస్త్రశస్త్రములకు సాధ్యము. సాధ్యమున ప్రతిపాదించుటకై “అస్త్రశస్త్రము”
గాంగయితో అన్యతైన మామము” అనెడి జీవోద్దేశమున దైర్యభీష్మయొక్క చక్రము నతి ముదితైతిని తెలిపి
యున్నాడు. ఇది చిహ్నగ్రంథము. నెల అణ 6 ల-0-0 మాత్రమే. తివాలాభులు ప్రత్యేకము.

కలయవారిలు:—

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ ఆన్ కంపెనీ,

న. దా ముద్రాలయము, ప్రాచ్య, మద్రాసు.

ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథమాల.

ఆర్య-ప కాశము

సప్తమ గుచ్ఛము.

అ ర ఖ య ల ను బోధించు చికిత్సా గ్రంథము.

ఇది ఆర్యసులభముగా రీతిని ప్రమాణి నుడియు ఆర్యులుగియు నుపాయములను ఆయరఖులచే రోగ సమాప్తమున నిర్వహణము పద్ధతులను, డెలుపు ముచి వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధితులవైచ ఆర్యులు సామాన్యవైద్యుడు గూడ జేయుటకు లెగియున్నది. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు బేర్కొనబడిన మూలక లే గాక యూహాని వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలకలు గూడ గ్రహించబడి, ఆయుర్వేద పద్ధతులతో వాని గుణగుణ వివరింపబడినది.

ఆయుర్వేదగ్రంథములను వాసికిని, తదితరులను కేవలనుభవముగల పల్లెటూరి వైద్యులకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారిగ నుండునటుల దీనికి సరళముగా నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించి నాడెను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన విధప డెలియగలదు.

వెల రూ. 2-0-0.

1. మాధవనివాసము.	రూ. 8-0-0	6. కస్తూరికర్మము.	రూ. 0-4-0
2. పథ్యాపద్యము.	" 1-0-0	7. ఆయుర్వేదచరిత్రము.	" 0-4-0
3. ఆయుర్వేదపరిభాష.	" 1-2-0	8. భేషజ. కల్పము	" 1-0-0
4. ఆగస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇవి ఆచ్యుతండ్రి 1915
5. శిల్పశాస్త్రము.	" 0-4-0	10. సుశ్రుత సంహిత.	వత్సరము మొదటి భాగమున వెలువడును.

పోస్టేజి వేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రచాపక:-
12, తుల్యశెట్టి వీధి, వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.చి
155, ప్రాజెక్ట్. 55, ఆచార్యుల వీధి,
ఆయుర్వేదాశ్రమం - జి. టి. మదరాస్.

మాధ్యమిక చందాచారులకు మాధవనివాసము తప్ప మిగత గ్రంథములన్నియు రూపాయకి వాయిదాబాటు తప్పించి యియ్యవలెను.

క్యాలండరు.

1915

క్యాలండరు.

* యుద్ధ విషయములను డెలుపుచు చిత్రముగ నుండును. *

కాగితముల ఇబ్బందివలన కొద్దిప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడుచున్నవి.

అమృతాంజనం డిపోవారి మాదురూప్యముల నుండులను గొనిన వారలకు చికిత్సము.

ఇతరులకు వి. పి. సహా 0-3-0. 10-కి వి. పి. సహా 1-8-0.

వెంటనే డరఖాస్తులు సంప్రకొనవలయును

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపదము. *

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-3 0-8-0 డజను 1-3 రూ. 5-4-0

మోహినీ తైలం

5 తులముల నూనెగల
సీసా 1-3 0-12-0

పి. పి. ఖర్చు ప్రత్యేకము.

తామర తైలం

వెల డబ్బీ 1-3 0-6-0
డజను 1-కి 3-8-0

అన్ని వోట్ల వికయింపబడును. మధ్య : టిటాగు ఉచితముగ పంపబడును.

పండ్లపాడి

డబ్బీ 1-3 0-2-0
డజను 1-కి 1-2-0

అమృతాంజనము డిపో,

10, ప్రేమికోట్ల, భాద్రి, బొంబాయి. వె. 6-7 తుల్యశెట్టి వీధి, మదరాసు.

* అమృతాంజనము ప్రాచ్యుడతే మూలకల సామ్యతచే హిందూ గూడతమునకు సిద్ధముచే నుబడు. లోక ప్రఖ్యాతినినందును, ఇప్పుడేపును తయారుగుండున్న క్రొత్తము దుగాను. చరమెడ డ్లు గ డతను సం ద్ధులకును వాంఛనీయము డి మోక్షము బొందిన డివ్యాను సము. చర్మముపై రాచిన లోకలికి వ్యాధిని లోడలి కిప్పులు సములము గోగలవు. ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

క్రమదాంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము. ప్రవృత్తకావ్యము.

వ్యాసమహర్షి విశ్వవతులగు పునవేనిమిది పురాణము లలో నియొకటి ప్రపంచమెట్లు పుట్టివది? ఏయేమయ మల నెట్టిపరిణామముల బొందినది? మనజుల సెటి మెదట నెట్లుండే? ఈ భేదములేలకలిగే? ఎట్టియాచార మప్పటివారికి లభించుచుండే? భక్త్యము తప్పుడెట్లు మార్పొందే? క్రమశ్చ మెఫుడారంభమాయే? శక్త్యబాసులెట్లుడు కనగొనబడియె? అచార్యవచారము లెట్లులుమాతే? ఈమెదలగు విషయము లన్నియొ యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరకురా మచరిత్రము, పరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందుఁ జక్కగ కర్మశిములు ఇక్కా లుచున్నవి. ముద్రింపబడిన బ్రపంచ స్థితి తులు ముందెట్లుండెనె యెట్లువచ్చియున్నది? కమము లిందనేక కలు వివరింపఁ బడియున్నవి. శివశ్రీకృష్ణముల గాత లింపు లేనే తేవనవచ్చును. గొప్పవారి గ్రంథములనుండి యభి పాయమునిచ్చి యన్నాను శైలిమి కలసులభము. మంచి కాగితములనెయ్యింపఁబడినంత క్యాకొకటై యు వేయించఁ బడియున్నది 900 పేజీలు వెల 4-0-0 ఆత్మ్య శ్రమప్రతి 5-0-0 కిర్యలు కేజీ. వలయువారి చిరునామాకు వ్రాతవచ్చును . (4-12-14.) జయంచి శేషాద్రికృష్ణ, తెలుగ సంకీర్ణుడు ముద్రికిపర హైదరాబాదు. కడప.

మోహినీ తైలము

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.
5 తులముల నూనెగల సీసా 1-3 0-12-0

కలరా మాత్రలు.

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0-6-0.

కలరా ప్లేగువలెనే ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందుపరమాణువులైన విష వురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట ఆవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము.

తామర తైలము

నీకు తామరబాధగలదా?

తామర ఒకవిధమైన పురుగులవలన చర్మము మీదగాని, వెండ్రుకలలోగాని, లోచర్మములో గాని, గోళ్లలోగాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను 2,3 భేదములు గలవు.

తీట, దురద, ఏనుగుగజ్జి మొదలగువానికి మంచి మందు. అనేక సంవత్సరములు, మాసములు బాధ పడినవారు దీనివలన తత్తగామే సుఖమును పొందిరి. వేలకువేలు డబ్బాలు విక్రయము. వెల 1-కి 0-6-0

జ్వర హరి

సీసా 1-కి వెల రూ. 0-1-0

జ్వరము శరీరమునందు రక్తభేదము, రక్త క్షేదమువలన గలుగును. సాధారణముగా నీటి, గాలి, స్థలపుమార్పువలనను దేహమునకు గాం రలనను జ్వరమువచ్చును. జ్వరహరిని ఆయిదు హుతులు సేవించిన పట్టువిడుపు జ్వరములు, చలి పురాణజ్వరములు మొదలగు సమస్తజ్వరములు గూనును; కొద్దిదిగములు సేవించిన శరీరము మధ్యాత్మినికెంది ఆరోగ్యము గలిగియుండును.

క స హ రి చూ రము

ఈ చూర్ణము పవనమూలకలచే చేయబడినది. కష్ట, ఉబ్బునము, కాసవిన వై త్యజ్వరము మొద లగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంట కుంచుకొనుట మంచిది. చిన్నడబ్బీ 1-కి 0-8-0.

అమృతాంజనము డిపో వె. 109, ప్రేమికోట్ల బొంబాయి. 6 & 7, తుల్యశెట్టి వీధి, మదరాసు.

వాతావరణ నిర్ణయము

1914 సం. దేశీయ వాతావరణ నిర్ణయము

ప్రదేశములు.	తేదీ	ఉష్ణోగ్రత		వర్షపాతము.	
		ఉష్ణోగ్రత.	వర్షపాతము.	ఉష్ణోగ్రత.	వర్షపాతము.
హైదరాబాదు	10.2	84.8	...	84.8	...
బాన్సు	80.9	88	...	89.8	84.4
కామారాజు	2.48	82	6.4	29.15	87
బందరు	22.9	85	...	19.68	88.15
గంటాపురము	...	81	...	15.2	...
కొల్లూరు	19.948	88.4	...	2.5	80.8
మృగాపూ	9.9	84	15.1	5.16	4.1
కడప	11.919	79.2	3.7	5.21	42.42
నాగార్జునము	8.92	81.4	8.1	19.5	41.1
కొల్లూరు	...	...	...	...	...
చిరునామము	8.8	78.4	4.4	10.9	55.74
కొల్లూరు	10.0	82	6.6	10.5	0.25
కొల్లూరు	29.8	88.6	14.9	117.8	14.7
మంగళూరు	19.8	91	8.5	45.10	1.6.61
హైదరాబాదు	...	...	...	...	...
హైదరాబాదు	10.0	81.7	...	41.78	80.08
అంతర్జాతీయము	...	81.0	9.7	6.70	20.05
బళ్లారి	29.9	85	7.1	14.97	13.58
కొల్లూరు	10.0	85.5	...	16.08	26.12
కడప	4.568	85.1	7.2	25.8	30.24
చిరునామము	1.9	80.1	...	24.68	8.9
కొల్లూరు	1.78	85.4	...	7.54	11.58
హైదరాబాదు	2.0	86.5	...	6.04	10.8
కొల్లూరు	1.928	85	...	14.65	19.8
కొల్లూరు	2.4	81.1	...	45.5	40.1
కొల్లూరు	19.9	80.1	...	8.91	88.05
చిరునామము	19.9	74.4	...	19.29	28.94
చిరునామము	19.9	77.4	...	18.0	80.48
చిరునామము	19.9	74.4	...	20.5	81.2
చిరునామము	...	...	...	...	...

బాగ్‌బాగ్‌లలోని వృక్షాదులను, వీరి బయట ప్రాంతములను తప్పక తనిఖీ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము. వీరి బయట ప్రాంతములను తనిఖీ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము. వీరి బయట ప్రాంతములను తనిఖీ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

సాంకేతిక వార్తలు.

కాలమానము: ఈ నెల 4 వ తేదీ అధికావృత్తి పేరి 88 మాత్రము, అధికావృత్తి 76 మాత్రము. దీపముల పేరి: ఈ నెల 8 వ తేదీ సాయంత్రము 6-10 గంటలకు దీపములు వెలుగులు. అధికావృత్తి: ఈ నెల 8 వ తేదీ సాయంత్రము 6-10 గంటలకు దీపములు వెలుగులు.

చెన్నైలోని వాతావరణము: చెన్నైలోని వాతావరణము, చెన్నైలోని వాతావరణము, చెన్నైలోని వాతావరణము.

కొల్లూరు వాతావరణము: కొల్లూరు వాతావరణము, కొల్లూరు వాతావరణము, కొల్లూరు వాతావరణము.

హైదరాబాదు వాతావరణము: హైదరాబాదు వాతావరణము, హైదరాబాదు వాతావరణము, హైదరాబాదు వాతావరణము.

హైదరాబాదు వాతావరణము: హైదరాబాదు వాతావరణము, హైదరాబాదు వాతావరణము, హైదరాబాదు వాతావరణము.

హైదరాబాదు వాతావరణము: హైదరాబాదు వాతావరణము, హైదరాబాదు వాతావరణము, హైదరాబాదు వాతావరణము.

హైదరాబాదు వాతావరణము: హైదరాబాదు వాతావరణము, హైదరాబాదు వాతావరణము, హైదరాబాదు వాతావరణము.

సంక్షిప్త వార్తలు.

ప్రభుత్వ వార్తలు: ప్రభుత్వ వార్తలు, ప్రభుత్వ వార్తలు, ప్రభుత్వ వార్తలు. ప్రభుత్వ వార్తలు, ప్రభుత్వ వార్తలు, ప్రభుత్వ వార్తలు.

కొల్లూరు వార్తలు.

కొల్లూరు వార్తలు: కొల్లూరు వార్తలు, కొల్లూరు వార్తలు, కొల్లూరు వార్తలు. కొల్లూరు వార్తలు, కొల్లూరు వార్తలు, కొల్లూరు వార్తలు.

కొల్లూరు వార్తలు: కొల్లూరు వార్తలు, కొల్లూరు వార్తలు, కొల్లూరు వార్తలు. కొల్లూరు వార్తలు, కొల్లూరు వార్తలు, కొల్లూరు వార్తలు.

కొల్లూరు వార్తలు: కొల్లూరు వార్తలు, కొల్లూరు వార్తలు, కొల్లూరు వార్తలు. కొల్లూరు వార్తలు, కొల్లూరు వార్తలు, కొల్లూరు వార్తలు.

ఆంగ్లేయ జెండా మహిమ.

(గుంటూరు జాతీయ వ్యాపార వార్త)

ఆంగ్లేయ జెండా మహిమ: ఆంగ్లేయ జెండా మహిమ, ఆంగ్లేయ జెండా మహిమ, ఆంగ్లేయ జెండా మహిమ. ఆంగ్లేయ జెండా మహిమ, ఆంగ్లేయ జెండా మహిమ, ఆంగ్లేయ జెండా మహిమ.

కొల్లూరు వార్తలు: కొల్లూరు వార్తలు, కొల్లూరు వార్తలు, కొల్లూరు వార్తలు. కొల్లూరు వార్తలు, కొల్లూరు వార్తలు, కొల్లూరు వార్తలు.

విజయనగర సామ్రాజ్యము.

II

[శ్రీయత ఎ.క. రంగమన్నారావు.]

కుతుబ్షాహి. ఇతడు గోలకొండవాడు. గ్రంథకర్త గా రీసామ్రాజ్యమును దక్క శంకమును దెచ్చి కట్టిపూర్తి గావించెను. వా రేగ్రంథము సాధారణముగా "జేసికొని యాచలము వ్రాసివాడో" యాచలమన్నదియ మహాయగము 245-246 పుటలలోన తని నత్పూర్వమును గుఱించి వ్రాసి యున్నాడు... ప్రజల కష్టసుఖములనా వేలెత్తెదనో గను నావేలె యెట్లెత్తెనో కేతుమగ్గురాజును గనుగొనలేను " అని యందుఁ జేర్చబడియుండెను. మఱియు నద్దంకి గంగా ధరికిని తపతీసంకరాగోపాఖ్యానమున "తరిసత్పూర్వమున త యు వ స్తి యుం డె న. ఇట్లు ప్రజల కష్ట సుఖముల ర యు చు న్యాయముగా నెలచు, తన దేశ మును దేశభాషను నభివృద్ధియ దలంపునో, దెక్కురాంధ్ర మహాపురుషుల కాశ్రయమిచ్చి, యాంధ్రకవులను జేరదీసి వానిచే గ్రంథములు రచింపజేసి కృతినొంది యాంధ్రులం దపాదప్రేమగలవాడయియున్న కుతుబ్షాహ యాంధ్రయువతీ మణిని గోరి బలాత్కారముచే తక్కుటయింపమున గొనిపోయి కారాగృహమునం దుంచెనని వర్ణించుట కవిగారి చారిత్రిక యకాంక్షానమును దెలుపుచున్నది. పూర్వులు వ్రాసినప్రమాణ ములకు విరుద్ధముగా నిట్లుకల్పించుటయు మహమ్మదీయ వంశ జుడయినంత మాత్రమున దృఢుడని కల్పించుటయు దక్కని నొక్క చెప్పనచ్చును. ఆంధ్రులయితః బాత్రుడయిన సాహితీ కలంకముగల్గించుట తగదని యెవరుపల్కుదు?

అదిగో సాహ చక్రధరులను గురించి వ్రాచవలసిన కేమియులేదు.

తారానాథుడు:—ఈపాత్రమును గ్రంథకర్త గారు రెం దవ ప్రకరణములోఁ బ్రవేశింపజేసి నలువదిరెండవ ప్రకరణ ములోఁ జంపించిరి. "రామరాజును మోసపుచ్చి నవాబు మెప్పించి సామంతప్రభువు నగుదును" అని తారానా థునిచే ననిపించిరుదకతనిచే "కేమియుకేయింపక పోవుట యతని లోపమో కవిగారిలోపమో తెలియదు. ఈపాత్రమువలన గ్రంథ కుబోధకముకాదు గాని పుటలకగునని తలంపనచ్చును.

కథాసంవిధానము.

విజయనగరమునకుఁ గోటగా నేర్పడిన పర్వత పంక్తిలో నున్న శ్రీధరుని యుటజముననున్న విజయ సింహుని, గోల కొండ రాజ్యములోని శృంగార పురముననున్న స్వర్ణకుమారి యుట్లు నేమింపునో తెలియరాదు. ఆమెకుఁ గాను గమనదీప్య జ్ఞానములన్నవా? ఉన్నట్లు గ్రంథమునఁ జెప్పలేదు! శృంగార పురమున విజయ సింహునితో స్వర్ణకుమారి "నీకు దెబ్బలు కలిగిన నాటి తెల్ల వాచిజామున శ్రీధరుడు నన్ను విడిచి" యని చెప్పుచున్నది. ఎట్లు పిలువగల్గె? ఆయుటజముననే యున్న దన్నచో నామెయొక్కరక్తయు నటమందుటకు గారణమేమి? నాగూర్చి కవిగారి కేమియు నూచింపలేదు. శ్రీధర విజయ సింహుని మారుకేమియునూని యాకాశము నొరయుచున్న దెట్లునిద్రనుండి రవా న్యుండెరమున మాట్లాడుచున్న యాడిల్లా హదుల రవా న్యుల గ్రహించుట యెట్లు సాధ్యమగునో చదు వరులే యూహింపవలయును.

రక్షకభటులచే నిరంతరమును రక్షింపబడుగోల్కొండ నవాబు సంతుల్యమునుండి మోహి న్యాయులను దప్పించుట లో దెగమునకు రాజముక్రియే సాధనమైనట్లు తోచుచు న్నది. కానినవాబుముక్రి యామెయెట్లు సుసాదింపగల్గినదో ద్రవమునకే యెటుక? తేగము నవాబుగారికి బ్రయురాలేమో యన గ్రంథకర్తగారు పదనొకండవ ప్రకరణముచే విరోధము గల్పించి దానిధంగముగావించియున్నారు. ఆమె కాయంకర పెట్టువచ్చె? తోడ్కొనిము , చెప్పయోగిశ్రీధరుడో విజయసిం హుడో కావలయును. ఆ ప్రకరణమునకు ఫలమురక్ష కేతుమాల మున బుద్ధిసాగునకు రావోపు నవాబుమునుదెచ్చి బండితో వచ్చిన యదల తాము రక్షించెదమని చెప్పటయే కదా! బుద్ధి సాగుడు రక్షకేతు మూలముననే దాని నంతయు గ్రహించెను గాని బుద్ధివేషముచే గాదని నిశ్చయింప వచ్చును. ఇట్లుండ దీక్షున్న ప్రకరణములో బుద్ధిసాగుడును బండి నెక్కునపుడు "మహాపురుషులకు దీక్షవ్యవస్థయు సాధ్యమి కము. సామాన్యులకు గోచరములు కాని యంశములను వారు చమత్కారముగా గ్రహించురు. అట్టివారి బుద్ధి యత్యంత మాత్మ్యము" అనియిట్లనేక విధముల నుతించినారు తొలి నాడు రక్షకేతు మూలమునఁ దెలిసిపట్టు గుర్తుమామగొని

గం.కొని తక్కువను బుద్ధిసాగుడు నిట్లు పొగడుట యనవ సరము. లేక యతఁడు కేవలము తన బుద్ధిచేతనే గ్రహింపఁ గల్గెనని యన్నచో జ్యోతిషప్రకరణ మనవసరము.

నవాబు లందఱును గలిసి తమలోఁ దా మాలోచించు కొని యాదిల్ శాహ యువదేశమున రామరాజునకు బూట కపు రాయబార మంపిరి. రామరాజు దాని నమ్మి వారు పంపినపరతులలోఁ గొన్ని మార్చి నవాబుకుతును నున్నహో నును దన నేనానికి బ్రతాపసింగున కేవలయు నన్నది మాత్ర మధికముగాఁ జేర్చి పంపెను. దానికి మాడుదినములు గడు విచ్చును కామరాజు "నాదే నున్నహోను దెచ్చి యాచల యును లేనిచో సుంధి కు దు ర య" అని యేమియుఁ జెప్పలేదు. అట్లే యిచ్చెదమని వార్తపంపినచో నవాబుల కోర్కెలు సిద్ధించినవి. దీనికి గోల్కొండ నవాబు విచారిం చుటయు, నుత్తర హనునకు బదులుగా మార్జను బంపదలంచు టయు నిదియంతయునెందులకు? వ్యర్థమేకదా! బూటకపు సంధియని గోల్కొండ నవాబునకు సుప్రమముగా దెలిసియు న్నదికదా! రామరాజు పరతులలో గోరిన గోల్కొండ రా జ్యభూభాగము నిచ్చుటలోనెట్టి విచారమొందవలయునో దీనికి నంజేకదా! ఎఱిగియేర్పట్ట యెచ్చట వైసగలదా? వ్రా యదారకొన్నచో నిట్టి వెన్నియొకలపు చదువరుల కాసక్తి గల్గించుటకై మొదటగ్రంథ చిత్తుగాఁగల్గితమైనను గ్రంథ స మాప్తియగు లోపలనాచిత్తులను సకారణముగా గ్రంథకర్త విప్పిలేయఁజేయుట ముఖ్యకార్యము. అంతియకాని చదువ రులకే కాకగ్రంథకర్తలకుఁగూడఁగ్రంథకల్పనము దురూహ్యమై నచో నిఁకఁజెప్పిదేమి? ఇందలి పాత్రముల ప్రవేశవిష్కరణ మములు సకారణములై యుండలేదు. దీని యోజింప ఏపాత్ర మెచ్చటనుండవలెనో కథతో దాని కెట్లు చేర్చవలెనో దాని చేఁగద నెట్లు పోషింపవలయునో తుదనెట్లు నిష్క్రమింపఁ జేయవలయునో గ్రంథకర్త గారి కేమియుండెలిసినట్లు తోచెద.

శ్రీనివాసాడ నెన్నియో యసందర్భములున్నవి. అందలి దీర్ఘ సూచనములు వ్రావ్యములుగాలేవు ఒక్కొక్కరి కొక్కొక్కరితి యిష్టముగా నుండవచ్చును. దానిగూర్చి నేవిశేషముగా వ్రాయ నవసరములేదు. పరీక్షకులు దీనితెలి మహాప్రవాహమునలె నున్నదని చెప్పినారు. ఇందున్న పునరుక్తులు, అపభ్రంశములు, అన్యదేశ్యములు, అసభ్యవర్ణనలు ఆ ప్రవాహమున బడి కొట్టు కొనవచ్చినవి కాబోలు? పరీక్షకులం దీత లాడుచుండుట చేఁ గాఁజూలు వారికిని గానరాల్సి. అచ్చుతప్పుల నటుండ నిచ్చి గ్రంథకర్త గారి తప్పులఁ గొన్నిటి నిం దుదాహరించెదను.

ఉత్తమవంశీకుడు, యావనుడు, వైసన్ తనను రాత్రిం బకల్లు, హుతుండ పరువులేవీవులు, శోచన, శోభనము, అనేకరెట్లు, పాశీష్టి త్రయము, పరీవృత్తము, వారసత్వము, మొదలగున నెట్లు సాధువులలో దెలియకున్నది. వీనిని సాధువులగుఁ జేయ నిదివఱకున్న వ్యాకరణములు చాలవు.

వై న్యాయ్యత్యునధీనమున నుండిరి. ఇటువీశేషము నామ వాచకముగా వాడబడినది. నూత్న పురుషు లిట్లు సంభాషిం చెను. ఇటువీయకేకచనమెట్లో? "విజయనగరమున జను లెక్కడనో యేమూలనో యుండియేయుందురు. జనులంతటను నిండియుందురు నన్నును వాడబడినది." ఇ దెట్లుపప్పు మగును? "భటులు కాశిగా మునుండిరి." ఇటు కాయధాతు పునకు గత్తుకాధములేదు. సామంతులవర్ణనమున "సంధ్య ప్రాచీనముఖమున రక్తితో నలంకరించె." ఇటు గ్రంథకర్తగారు దిగ్భ్రమించెడిది... మధురావ్యక్తకల సస్యములు, "అత్యుత్తమ సామ్రాజ్యవక్రకర" ఇవి శకారవచనములవలెఁ బునరుక్తములు. "ఉమ్మియుమియును నల్లద వీక్షించెను." ఇటు వర్ణనమంతగర సముగానున్నదో చూడుడి

తుదమాట

గ్రంథకర్తగారికిది ప్రభువుయత్తునుగుటకేతనో ఇరువది యారు దినములలో వ్రాయుటచేతనే యిట్టి యసందృఢములు వచ్చినవని తలంపవలసియున్నది. ఇట్లుండఁ బరీక్షకు లీ గ్రంథ ము నెట్లు బహుమాన్యాముగాఁ జరిగజించిరో తెలియ కున్నది. మండలివారు పాత్రపోషణమునకు 200లను గ్రంథ కల్పనమునకు 220, లను, శైలికి 100లను మొత్తము 500 లు ఏర్పడిచి రిటెనది గుణములు తెచ్చికొన్న గ్రంథము బహు మాన్యామని నిశ్చయించిరి. పరీక్షకులు పాడయిన పాత్రపోష ణమునకును సందర్భముగు కథాకల్పనమునకును, దోషభూ యివుమగు భాషకును నెన్నెన్ని గుణములిచ్చి వీని నుత్కృష్ట మని విశ్లేషించిరో తెలియకున్నది. వై గ్రంథమును బట్టి చూడఁ బరీక్షకులుగాని సంపాదకులుగాని యీ గ్రంథమును ఒక్కగాఁ బదివి వ్రాసికట్లు కానరాదు. గ్రంథమును ఒక్కగా

విమర్శింపకుండఁ దోచినట్లు బహుమతి యొసంగుట చండి తుల గ్రంథముల నవమానించుటయేకాక బహుమాన గౌరవము గూడఁ జెలిచినట్లుగును. కావున నిఁకమీడిఁ బరీక్షకులు మాత్మబుద్ధితో గ్రంథములను విమర్శింపఁ బ్రార్థితులు. విజ్ఞాన పండిత వాల్మీకి పనికి దొరకొనుట భాషాభివృద్ధికై గారణము కాని యిట్లాలోచింపకుండ నిట్టి గ్రంథములను తమ గ్రంథమా లలోఁ బ్రకటింపుట భాషకు గొంత హానికరముగునని భయ పడుచున్నాను. మండలివారికమీడినిట్టి యసందృఢమును దొలగించి యాంధ్ర మహాజనులనుతీక బాత్రులై భాషాభివృద్ధి నొనర్ప వేడుచు నింతటితో విరమించుచున్నాఁడను.

విరోధకరమైన వివాహవివాదము

మాండలిక న్యాయ కార్యాలయమున జరిగిన రసోద్రేకముగు సంభాషణ.

అంగేయ, విదేశీయ, క్రైస్తవ వేదసంఘమున క్రైస్తవ వేదోపాధ్యాయునిగ నున్న జ్ఞానమ్మ అబ్రహము నెడి యనుబది మూడేండ్ల శ్రీ తన మనుమరాలు మేరీగేన రాబర్ట్స్ను కాన్స్టబిల్ పిల్లకిచ్చి వివాహముచేయుట కనుమతి యయ్య నలయునని కాండీ మాండలిక న్యాయాధిపతి ధయాన గారిని కడచిన శనివారమునాడు ప్రార్థించెను. పెండ్లికూతురు వయసు పందొమ్మిదేండ్లు. పెండ్లికూతురు తండ్రి అబ్రహమ్ రాబర్ట్స్ ఆవివాహము నాశేషించెను. అబిడ్డకల్పించిపోయి నది మొదలబిడ్డ నిమిత్తము తండ్రి యొకదమ్మపిల్లయైన వ్యయ పెట్టలేదనియు, తానే యాపెను పెంచి పెద్దచేసి విద్యచెప్పించి తిననియు, ఆపె యిప్పుడు ప్రాన్ రిగ్ నిధియందలి టి. సి. ఎమ్. పాఠశాలలో నుపాధ్యాయునిగ నున్నదనియు, నిర్ణ యింపబడిన పెండ్లికొడుకు ప్రాంగుబోకుకాక సుత్తనర్తకు డనియు, వారు వివాహము చేసికొనుటకు తనకేమియు నభ్యంతరము లేదనియు, పెండ్లికూతురు పెండ్లికొడుకు నిష్టపడినద నియుఁమాతామహి చెప్పెను.

అబిడ్డతండ్రి మాతామహి నాంగేయభాషలో నీరకారము ప్రశ్నించెను. (వారిరువురకును భాష వాగుగ తెలియును.) తండ్రి.— ఈమనుష్యుడు (కాన్స్టబిల్) నీయుంటికి రజదుగా వచ్చుచుండెను. నీవతనిని నాకూతురుతో మాట్లాడనిచ్చితివి కదా?

మాతామహి.— అది యాంగేయచారము. మేము మాయండ్లలో వారినెట్లెప్పుడును మాట్లాడెదమము. నీవే యామనుష్యుని నింటికితీసికొనివచ్చి నీకూతురును చూపించి, వివాహమును గ్రంథపుము చేయించెదనని చెప్పియంటిని. అది యాంగేయభద్రతి; మగవాడింటికి వచ్చినప్పుడు మగువమరుగున దాఁగుకొనుటయు నాగరకపద్ధతి.

తండ్రి.— నేకోక నాడింటికివచ్చినపుడు నీవీమనుష్యుని బ్రంతువెట్టెలో దాచిపెట్టలేదా?

మాతామహి.— అదియెట్లు సాధ్యమగునయ్యా?

న్యాయాధికారి.— ఆ! ఈమనుష్యుని నీమెయెట్లు వెట్టెలో పెట్టగలదా?

తండ్రి.— లేదండీ, ఈమె యతనిని వెట్టెలచాటున పెట్టెను. మాతామహి:— ఈమనుష్యుడొక నాడు మాయంటికివచ్చినప్పుడు కాన్స్టబిల్ లోపలనుండెను. తగువు తటస్థించునేమోయని తలంచి కాన్స్టబిల్ను నేను దారిలో నుండదనని యంటిని.

తండ్రి.— అయ్యా, ఈబిడ్డనుగుఱించి యామనుష్యుడు నాతో మాట్లాడియున్నాడు. నేను దీనింబరునెలలో జనా బు చెప్పెదనని ప్రత్యుత్తర మిచ్చియుంటిని. తరువాత నేకోక నాడు బిడ్డను చూడుటకు వెల్లి నప్పు డీమనుష్యుఁ డాబిడ్డతో మాట్లాడుచు లోపలనున్నాడు.

న్యాయాధికారి.— ఈతఁ డక్కడికికెళ్ళి తన కెండ్లి కూతురు నెందుకు చూడగూడదు?

తండ్రి.— అయ్యా, నాకాయాచార మిష్టములేను.

న్యాయాధికారి.— ఆపెసంతకురాలి కేమియు నభ్యంతరము లేనప్పుడు నీకేమిచేసినది? నీకాబిడ్డతో నేమియు సుసం ధములేదు.

తండ్రి.— ఆమెబిడ్డయొక్క సంతకురాలని నాకు తెలియదు.

న్యాయాధికారి.— నీపాబిడ్డను వదలివైచివందుచేత నామె యే సంతకురాలు.

పెండ్లికూతురు:— నాకు నాతల్లి జ్ఞప్తిలేదు. నేను చిన్నబిడ్డగానున్నప్పుడే యామె చనిపోయెను. నామాతామ హియే నన్ను పెంచి పెద్దచేసి నాకు చదువుచెప్పించినది. పిల్లను పెండ్లిచేసికొనుట నావేషము.

తండ్రి:— నేను పూర్వము కండక్టరుగానుండిన; ప్రభుత్వము పనికై ప్రయత్నించుచు, (నవ్వ) చిత్రలేఖనము వలన జీవించుచున్నాను. (నవ్వ) నాకంటె నభివృద్ధియందున్న కాన్స్టేబుల్ నానుల్లుడగుట నాకిష్టములేదు.

న్యాయాధికారి:— నీకిదియేమి?

తండ్రి:— అతడు మాడతరగతి కాన్స్టేబుల్.

న్యాయాధికారి:— అయినచేమి? ప్రభుత్వము మహా ప్రభువులను లేదు యద్యోగములను సాధారణమైనదికన్నా తో నారంభించి యున్నాడు. (నవ్వ)

తండ్రి:— ఆమఁమృగము నాకన్న తక్కువవలయు వాడే. నేను నాదారులము వాడను. అది గ్రామాధికారిల వలయు. అయ్యో, అతడు సాలెవాడు.

వకీలు సవరణము:— నాదారులగా నెక్కడివాడు సాధారణముగా చెట్లెక్కిరి లుత్తియు మనుష్యుడు.

న్యాయాధికారి:— అట్లయిన నతడెంతను ప్రేక్షకవచ్చును. (నవ్వ)

తండ్రి:— అయ్యో, అతని ప్రవర్తనముకూడ చెడ్డది.

న్యాయాధికారి:— ఇది రక్షక నైత్యాలయము కాదు. కీర్తనలు లెవని పెట్టెయొడగూడవనుటకు సరియైన కారణముగ్గు యెడల చెప్పము, లేనియెడల దిగిపొమ్మ.

ప్రాధికారమునకెట్టి మనుష్యుడు సరియైన కారణము మాపలేదనియు, తనవిధియైనను అతడొడ్డడు సందర్శించలేదనియుకాన్సి న్యాయాధికారి ప్రార్థనంగీకరించెను. ఆపద్ధత్రీయమున మావరయును సంతోషముతో నిండటవల్లెరి. న్యాయాధికారికికూడ నీవిచారణ విచారకరముగ నుండెను:— అని "నిలొనెట్లవర్త" పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

విద్యార్థుల యనిధేయతవలన

ప్రభుత్వమువారు పాఠశాలను నిలుపుదలచేయుట.

క్రిత్తికపూలగు రాజా బల్లంతుంగు సి. వి. ఈ. గారు (అదగును ని వా ను లు రా జా గారు) వి శేష ప్రవృత్తిగల సంగి అగ్రా యదోక యున్న త విద్యార్థులయందు పెరిపించిరి. వారి ధనసహాయమువలన నాపాఠశాల ఏర్పడుటకుటచే దానికి బల్లంతురాజపుత్రు మ్రోన్మూలు అని చేరు పెట్టుబడినది. ఆపాఠశాలలో చదువు బాలరతు భోజన నివాస పాఠ్యములుగూడ నేర్పరుపబడినవి. పాఠశాలలో చేరిన వనశ్రీకృష్ణమున 400 మంది విద్యార్థులు నివసించుచుదురు. రాజా బల్లంతుంగుగారు క్రిత్తికేష్టులైన పిమ్మట నిపాతశాల యొక సంఘముచే పాలింపబడుచున్నది. ఆ సంఘమునగూడ రాజాగారేనియమించియున్నారు. ఆసంఘములో గా. బాబా నరసింహులసింగు గారును గా. మదనమోహన మూలస్వామిగారును సభ్యులుగానున్నారు. 1914వ సంవత్సరము ఆగష్టుమాసము కొనవరకునుగూడ నిపాతశాల యను మాన్యులెవ్వరిగ యుండెను. దీనిని చూచుటకప్పుడ వచ్చి పూర్వం దెంచెను గొప్ప యధికారులు గూడ దీనిని నిర్మూర్చి సదభిప్రాయముల నేయు సంగి యున్నారు. ఈపాఠశాలకు దావుననే చెఱసాల యొకటి కలదు. సెప్టెంబరునెల మొదటివారమున నచటనుంచి తలచును చెఱసాలలో కొంతమందివచ్చుట తటస్థించినది. సెప్టెంబరు 12వ తేదీన పాఠశాలవనశ్రీ కృష్ణమునున్న అనురంగియనామముకు విమాచికలిగి యతడు మృతినొందెను. అప్పుడునున్న శ్రీకృష్ణముననున్న వారిలోపలువురు గ్రహణివలన బాధపడుచుండిరి కాననారు భయపడి అమరసింగు చనిపోయినవరునాడు ప్రధానోపాధ్యాయుడగు ఫరీత్తుగారి కడ కేగి పాఠశాలను ముయింపుచుపోరి. ఆననపాఠశాలల ఇన సెప్టెంబరు 12వ తేదీన సుప్రసంగంలోను ఆలోచనచేసి వారిసలహాను పాఠశాలను మూయకవ్యాధి వ్యాపింపకుండ చేయదగిన అధికార్యములను మాత్రము చేయించెను. మరి యనునవ్యాధి అగలకుండుటకు విద్యార్థులకందరకు నొకటి కెందునాది లొక్కొక్క మోతాదు ముందుగూడ నిప్పించెను. కాని నీవివరణ విద్యార్థులభయము తగ్గలేదు. వారందరును సెప్టెంబరు 12వ తేదీన పాఠశాలకుపోవుట మానివేరిరి. ఆనాటికి మరునాటికి మరల పాఠశాలలోనొక నీళ్లవానికి నొకవంట వారికినిగూడ విమాచి తిగిలి వారిద్దరును గూడ చనిపోయిరి. ఇతల సభ్యులు పాఠశాలకు రండిననను వివరణ రిలించి ప్రధానోపాధ్యాయులు 12వ తేదీమొదలొక మాసము వ్రేతును సాతశాలను మూసివీచి ప్రకటించి 19 గంటలలో

వనశ్రీకృష్ణమునుండి విద్యార్థులందఱును వెడలిపోవలెనని యాజ్ఞాపించిరి. కాని విద్యార్థులు బుద్ధిహీనతచేతనటుల వెళ్లుటకు నిరాకరించిరి. ఆ 19 గంటలను పూర్తియైనవెంటనే సామాను కొట్టుగదులకు తస్యంబంధులగు నుద్యోగులు తాళములువేసిరి. విద్యార్థు లాతాళములను పగులగొట్టి తామేస్వయముగ సామానుల నుపయోగించుకొన సాహసించిరి. ఆసంగతిపట్టణమున నున్న పరిపాలక సంఘసభ్యులకు తలెనార్చి నియ్యగకార్య దర్శియగుధామారుదయానపాలు సింగుగారును కొందరుసభ్యులునచటికేగిరి. ప్రధానోపాధ్యాయుడును వారునుగలసి పాఠశాలను విడచిపోవునట్లుగ విద్యార్థులకు 2 దినములు నచ్చు జైప్రీతిగాని విద్యార్థులు విసలేదు. సంగతులెల్లండుగ 12వ తేదీ యుదయమున ప్రధానోపాధ్యాయుడగు ఫరీత్తుగారు తుపాకితో కాల్పుకొని తన గదిలోనే చచ్చిపడియుండిరి. దానిని గని విద్యార్థులందరకు తమ తమ యింట్లకుబోయిరి. ఫరీత్తుగారి యింటియందు కనుబడిన కాగితముల నన్నిటిని కమిషనరు హోసుగారు భద్రము చేసిరి.

మరునాడు సెప్టెంబరు 13వ తేదీన పాఠశాలల దైర క్షరుగారు నై నిటాలునుండి ఆగ్రాకువచ్చిరి. దైరక్షరుగారి యుత్తరవు ననుసరించి ఇనసెప్టెంబరుగారు పాఠశాలలోని గార్జనంతను బాగ్ర త్రవేసిరి. సెప్టెంబరు 20వ తేదీన పాఠశాల పాలక సంఘమువారు సభచేసి దీనికి కారణమును విచారించి నొకకాళా సంఘము నేర్పరుప వలెనని తీర్మానించిరి.

ఈ విషయమున ప్రభుత్వమువారే విచారించెదరు వారి యుత్తరవును మరల మీరు పొందువరకును మీరపాఠశాలను తెరువగూడదని దైరక్షరుగారు నొక లేఖను పాఠశాల సంఘాధ్యక్షునకు వ్రాయుటచే సంఘము వారురొనిరి. పాఠశాల 8వ అక్టోబరున తెరువబడదు గాన మీ పిల్లలను పంపబలిదని కమిషను హోసుగారియొద్ద ప్రకారము కార్య దర్శిగారు పిల్లల సందర్శకుల కందరికిని తెలియ బరిచిరి. అప్పుడే సంఘాధ్యక్షులగు రాజావశలపాలసింగు గారిలో మీరు కూడ నివీచారణలో పాలుగొన వలెనని ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నారని కమిషనుగారు నోటిమాట చెప్పిరి. విచారణ అక్టోబరు 12వ తేదీ ప్రారంభింపబడుననియు యినసెప్టెంబరు గారు గూడ విచారణ సంఘముందుండునియును జూడచెప్పిరి.

పాఠశాలసంఘమువారు 4వ తేదీన సమావేశమై ప్రభుత్వమువారి కీవిషయమును స్వయముగ విన్నవించుట మంచిదని తీర్మానించిరి. వారిప్రతినిధులు అక్టోబరు 6వ తేదీన సర్ జేమ్సు మేప్సుగారిని దరికించిరి. కాని పాఠశాల సంతలో తెరుచుటకు ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింపలేదు. విచారణ 12వ తేదీన ప్రారంభింపబడినది. కమిషనరుగారు 21వ తేదీన తన రిపోర్టును ప్రభుత్వమువారికి పంపించిరి. దాని ఫలితముగ అతివర కిపాఠశాలలో చదివినట్టియు ప్రస్తుతము ఆగ్రాకళాలో చదువుచున్నట్టియు 5 గురు విద్యార్థు లిందుకు కారణ భూతులైరిని వారిని తొలగించిరి. వారికి నేపాఠశాలలోను గూడ చేర్చుకొనలేదు. బల్లంతుపాఠశాలలోను చేర్చుకొన బడరాదనియు, వారికి దొరతనమువారు దోష్ట్యముల నీయరాదనియును, కొందరుపాధ్యాయులకుగూడ నిట్టిశిక్షయే విధింపవలెననియును పాఠశాల విద్యార్థులందరునుకొద్దిగనో మెచ్చుగనో ఈకట్టలమునచేయే యున్నారగాన వారినందరిని తొలగింప వలయుననియును, వారిలోమరల చేరగోరువారికద్దరికిని ప్రవేశమునును మూలు చేయవలెననియును వారిసత్వరక్షనకు సంగతులెవ్వర నుండి పూచీయుత్తరములను పుచ్చుకొనవలెననియును కమిషనరు గారు ప్రభుత్వమువారికి వ్రాసినట్లు తెలియుచున్నది. 8 నెలల నుండి పాఠశాల మూయబడియున్నది. ఇప్పటికింకను ప్రభుత్వమువారి యుత్తరవులేవు. అని వీచరుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఆంధ్రోద్ధారక (సేవక) సంఘము.

ఆంధ్ర (సేవక) ఉదారక సంఘ నిబంధనలు ఈ క్రింద ప్రకటింపబడినవి. దేశంబరు నెలలో చెన్నైలో నున్నవారే ఉపసంఘమువారి సభలో ఈ నిబంధనలు మరల చదివించబడి పరిష్కరింపబడును.

ఉద్దేశములు

1 ఆంధ్రోద్ధయము భారతీయసామ్యుద్ధరణమున కొక సాధనమనివమ్మి ఆంధ్రోద్ధయము న్యాపింప జేయుటకు అవశ్య కములగు పనులనుతాపమాతో జేయుట

2 తమ జీవితమును ఆంధ్రోద్ధయ వ్యాపికిని ఆంధ్రోద్ధారక భృతయమునకును వినియోగించుట

3 ఆంధ్రమహాజన సభవారి కలః తమకు నిశ్చయముల కార్యముల కైకొని నెరవేర్చుట.

పాలకసంఘము.

ఎ ఆంధ్రమహాజన సభికోపసంఘమువారిచే నెన్ను కొనబడిన యేమివ్వలైనను ఉద్ధారక సంఘమును పాలక సంఘముగా నేర్పడవలయును. ఉద్ధారక సంఘమువారి వలన తమలోనుండి మరి యిద్దరు సయితము ఈ సంఘమునకు నెన్ను కొనబడవచ్చును.

2 వాలక సంఘము ఉద్ధారకసంఘములో సభ్యులుగా జేరగోరావారి అర్హతల యెంచివి జేర్చుకొనుటకును.

2 సభ్యులను కార్యనిర్వాహకమునకు అవశ్యకములగు విషయములగు తగురీతి శిక్షితుల గావించి సందేదుల జేయుటకును.

3 ఆటలసంస్థలు, లయన వారిని తగుపనులయందు నియమించి పనులజరిపించుటకును.

4 ఉద్ధారక సంఘమునకు వలయు ద్రవ్యమును సముపార్జించుటకు పరిపాలించుటకును, వినియోగించుటకును,

5 సభ్యులను సంఘమునుండి తొలగించుటకును అధికారముకలిగి యుండవలెను. తొలగించునపుడు సేవకసంఘ సభ్యులలో సగముమందియైనను ఆమోదించినచేగాని తొలగింప గూడదు.

6 సభ్యులు

దేశసేవాస క్రికలిగి పనిచేయుచుండిన వారును కనీసము స్కూలుపాఠశాల పరీక్షనరకు గాని మెట్టివ్యక్తిలేదును మరల గాని చదివి సమర్థులయిన వారును సంఘములో సభ్యులుగా జేరవచ్చులు. అట్టి సభ్యులు కనీసము 12 సంవత్సరముల కాలము ఈ సంఘమునందుజేరి దేశసేవకై వినియోగించుటకు సమ్మతించిన వార్యగు. అక్టోబరుము.

7 సభ సభావు జనున్చికోనుటకు నిశ్చయింపబడిన విదగ సందర్భమునలమంది దేశసేవరచుని పాలక సంఘమువారు తీరుమానించిన సభ్యులందుసంవత్సరముల కాలము పాలక సంఘమువారి ఏర్పాటుల ప్రకారము శిక్షితుడుగానుండవలయును. అట్టి సభ్యుడు శిక్షాసభ్యుడనబడును. అట్టి సభ్యులకు శిక్షాప్రాక్రియయిన పిమ్మటనే పన్నికలు మొదలగు స్వత్యములు కలుగును.

8 ఈదిగువ నుదాహరించినవారు పాలకసంఘమునకు సభ్యులుగానుండుటకు తీరమానింపబడినది.

- 1 శ్రీయుత న్యాయపతి నుచ్చారావు పంతులుగారు
- 2 గా. మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు
- 3 గా. కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు.
- 4 గా. బయ్య నాసింహేశ్వరశర్మగారు
- 5,, వల్లూరి నూర్యనారాయణరావు పంతులుగారు
- 6 ప్రతివారును సభ్యులుగా జేర్చుకొన బడునపుడు ఈ దిగువ నుదాహరించిన ప్రక్రియలచేయవలయును.

ఎ దేశసేవయే ప్రాముఖ్యముగానెంచి యావచ్చుకల్లను దేశమునకే వినియోగించెదను.

బి దేశసేవచేయు పట్లవ్యూహమును కాంక్షించును.

సి బాతియతవివక్షలులేక భారతీయులెల్లరను సేవకులుగాభావించి ఆందరి యభ్యుదయమునకును పాటుపడెదను. డి నేను సత్వరమున కలిగియుండెదను.

ఇ ఈ సంఘముయొక్క ఆదర్శముల ముఖ్యముగా గమనించి తత్ప్రయోజనముల సాధించుటకు మిక్కిలి శక్తితో పని చేసెదను. సంఘోద్దేశ్యములకు వ్యతిరేకముగా నడచుకొనను.

10 సభ్యులకు ఒక్కొక్కరికి ప్రతి నెలకు రు 25 లు మొదలు రు 40 లరకు నన్నాన వేతన వియ్యబడును. పట్టు పరీక్షయందు కృతార్థులై సమర్థులగు సభ్యులకు రు 50 లు మొదలు రు 75 లరకు నన్నాన వేతనము లియ్యవచ్చును.

గ్రంథి స్వీకారము.

నెల్లూరునుండి సుబోధిని గ్రంథములవారు 1-వంతు బాధిచక్ర క్రిష్ణాద్రి. 2-గామత్తి స్వామి, 3-శ్రీశంకరాచార్యులు 4-వీరితో యను నాల్గు చిహ్నగ్రంథములను పంపియింపగా, గ్రంథవిషయము లుత్తయ్యెట్లు. గ్రంథికలును చిత్రీకృతము యము తెలిగినవారు. శ్రీలి ములభిము. పాపరహిత గ్రంథమునచే లాభిమందగలవటకు సంజేహములేదు. బిక్కువారు తీర్చిపాడి. గ్రంథగ్రంథముచే మాత్రము నెలలేను. కిక్కువారు 8-10లుగానుండునని యూహించుచు నున్నాము.

సోమవారము.

యుద్ధ మారంభమైనది మొదలు జర్మనులు పొందిన లాభమును స్థిరముచేసి, వారి సామ్రాజ్య మనారంభస్థితి కెంతకాలము పట్టునదియును యుద్ధము ముగియుట కెంతకాలము కావలయునదియును నూహించుటకు చీలుగిలుగును. యుద్ధ మారంభమైన నాలుగువారములలో జర్మనులు వ్యాధిగ్రస్తుల సమీపిండుగలిగిరి. అప్పటినుండియును క్రమక్రమముగ వెనుకకు దూమబడుచున్నారు. బెర్లినును యొక్క విశేషభాగము జర్మనులవశమునందినది. ఆపదేశముల దు జర్మనులు సుస్థిమములైన ఫ్రాన్సు ములను గెల్పించుకొనుచున్నారు. ఆలాభమును పొందుటకై జర్మనులు 10,00,000 పైకులను గోల్పోయిని యూహింపబడుచున్నది. జర్మనుల యుద్ధప్రభావక్రమము పరాసులనైవ్యమున నొక్కపైట్టున నోడించుటయని వారి యుద్ధతంత్రము ప్రతిపాదించియుండెడి. ఆసంకల్ప సిద్ధికై యుత్తర సైనికులు బలిపెట్టబడిరి. కాని యించుకేనియును ప్రయోజనము గలుగలేదు. జర్మను లొక స్థిరసంకల్పముతో యుద్ధమునకు దిగిరి. ఆసంకల్పము నెరవేరునంతవరకు జర్మనులు యుద్ధమును జేరువలసి యుండును. కాలము గడిచినకొలది పడమర గిగ

మధ్యరంపు వారలను జట్టి యుద్ధముచేసి
నిప్పుడు సంకులముగా లేనట్లు తోచుచున్నది.
ఈసమయమున తూర్పునైపునకు మిత్రమండలి నైపు
మును వ్యాపించినది జర్మనులతో కిక్కినెలగానే
స్థానమునకై పోగులాడుచుండీరో ఆఫ్ఘాము మిత్ర
మండలివానికి దొరకింది జర్మనులు కాలముహి
రుచేనైన నేమి మరయేకాగియున్న నేమి ఈ
సమయమున తూర్పునకున కొంతమారుము వెనుక
కొనిగిన్నారు. ఆచులముల గొతులు త్రవ్వ నుం
మున్నగు సరికి ఆపాయములను జేసికొని
మట్టికి పద్ధతులకు మాత్రమే యవకాశమిచ్చు
వార్తము లరియదు దని నమ్మవలసి యున్నది.
ఇది భాగములాడును మిత్రమండలి వారు
కొంతకు కొంత విజయము కనినారు;
ఉత్తరప్రాంతమునందు బెర్లిన్ నకు దక్షిణము తూర్పు
గా వెళ్లెల్లు ఆను స్థానమునుండి, జర్మనులు వెడలి
పోవునట్లు కనిపింపెను. జర్మనులొని బేరలపట్టణము
మీదికి మిత్రమండలి వైమానికులు పోయి
బాంబులు వైచివచ్చినారని తెలియచున్నది. ఇది
పుక్కు కుప్పు కిర్మాగరమున వైచివచ్చినారను

దేశీయమహాసభ ఈనెల 28, 29, 30 తేదీల
నూగ బాంబేలోని డిప్యూటీ గవర్నరు కూడ
గలదు. పండితులు మున్నగువరి సేవయగుచున్నవి.
దేశీయమహాసభలో కలిగి యుండు విభేదములను
తుడిచి నైచుటకు తగిన ప్రయత్నము లి. శ. శు.
ములవారిచేతను చేయబడుచున్నవని కామవీలు
పుత్రక వాయుచున్నది.

బరోపా మహాసంగ్రామము.

ఇంద్రాంశుప్రభువు - బెల్లెనుమును.

శ్రీ రాజగారు ల డరుకు నులివచ్చుట

అంధుడు దీనెంబరు 6:— శ్రీ బాల్మీరాజుగారు అంధుడు నగరమునకు వచ్చిరి.

ఉద్యోగాభివృద్ధి.

అంధుడు దీనెంబరు 6:— బిజ్జె శాసనము ప్రకారము నందలి కాంక్షలనునందలి యుద్యోగియులలో నున్న మొదటి స్థానముల బూర్తియైయుటగాను ప్రతి పటాలమునందును ఇద్దరు లెక్కనెంబరులు కెప్తానలగాను, ఇద్దరు నెకండు లెక్కనెంబరులు లెక్కనెంబరులుగాను నియమింపబడియుండును. ఈ యుద్యోగాభివృద్ధి కొన్ని కేసులలో నుండును. ప్రతి పటాలమునకును కావలసిన యుద్యోగిల సంఖ్యకంటె నిద్ర కట్టక యుండునట్లు చేయుదును. రణరంగములంద పోరుకల్యాణమునందు యుద్యోగియులు మాత్రమే యిట్టి యభివృద్ధికి పాత్రులు.

క్రొత్త ఫిరంగులు.

అలహాబాదు దీనెంబరు 6:— ప నాగ నీరు పలికా లంధుడు విలేఖరు డిల్లీని తంలి నంపుచున్నాడు. క్రొత్తగా కనిపెట్టబడిన మోటారు ఫిరంగుల దంతులలో బిజ్జె డేలుటకు మేలైన రకము వారు కచ్చుచున్నారు. వీరిని చాలమంది లిడ్, హెక్ సెరిఫిక్టులున్న వారు మోటారు బండ్లు నడపుటలో నాణ్యులై వచ్చియున్నారు. కావలసినంతమంది మనస్సులు దొరకుట కష్టముగాను. వీరిలో కొందరి పప్పుల రణరంగములకు బోవగి యున్నారు.

విల్సన్ గార్గికి విక్టోరియా క్రౌనుబహుమాన మొనంగుట.

అంధుడు దీనెంబరు 6:— అనెంబరు 14 తేదీన రెనాల్డ్ కర్ల పయలేటు విక్టోరియా బహుమాన యాదాన పాత్రము ముగిసే వారికి విక్టోరియా క్రౌనుబహుమాన మిచ్చుటగా అంధుడు కెప్టెన్ లో ప్రకటించుట. వీరు మోటారులెటు ఇక్కడ ఫెంట్రీలోని వారు. వీరి కొక్క భటుల మాత్రము సహాయకారిగా నుండ కల్గుచు ఫిరంగిలై బడిరి. ఈ భటులకు కూడ సంపదినపుడు విల్సన్ గార్గికి కెప్టెన్ యుద్యోగిని ఫిరంగిని కాల్యమునందు మరికొక భటులను తువాకతో జంపి ఫిరంగిని స్వచ్ఛంద కరచుకొనిరి.

శ్రీ ముము రాజగారిని గౌరవించుట.

అంధుడు దీనెంబరు 6:— శ్రీ వారము నాకు బరిగిన సభ యందు శ్రీ బాల్మీరాజుగారు బెల్లెయంరాజుగారియొద్ద ఆ ప్త రాజగారిని ఆర్థిక సంధిగార్చి సుఖించుటతో గౌరవించిరి.

హైంద్రపులనుగూర్చి జ్యూనియర్ యభిప్రాయము

అంధుడు దీనెంబరు 6:— జ్యూనియర్ సైనికులకి వ్రాయ బడి ప్రాంతవర్తక కటంగనుప్రతిలో ప్రకటించబడి యొక తేటపటటి వాయిదావులు పూర్తియగుటలని జ్యూనియర్ కెప్టెన్ యుగ్మముల గొప్పలయ్యుది ఆ సము కుడిట్రావాయు చున్నాడు. "మేము మొదటి వాయిదావులను నీచముగా పరిగించితిమి. కాని యిప్పుడు వారిని గూర్చి కేటోకివిధ ముగా నెంద నేర్చితిమి. వారు నిర్లక్ష్యము చేతుండరు. మూడు దినములు మాత్రే ఫిరంగులు ప్రయోగింపబడెను. ఈ మూడు దినములలోను ఆహార మొరయు, అప్పుడు మాంస దివులు మాత్రమే వడిరి. ఇ గిప్పువారు కిరెల్లు తియారు చేసిలో భిక్షులకునే యొక. వారు భిక్షులకు నగ చును రణరంగము కట్టినాకలె మనె బడి వారి గుండు పులులతో బోల్మీరాజుగారు నుండకే కాకయును పండిట్లకు కూతలకలె గొప్పలును. పోగయించులోనండి విడిదడిట్లు కలె కొలది ముగైదడిక మేము తువాకల గొప్పలు కందలకలది జండిసిమి. కాని పిలవలె కెనుచు, గొడ్డెలల సజనముగ మిలుముకొన్న. వారు మిగి దిక్కులలో కెప్పులూ కాల మున బ్రకటించి సస్య లోనో, సాకంబడలలోను, కలు, లోనో బోనో. ముగ క్రొత్తపై కలు వచ్చునకు మాకు కష్టతరముగ నుండును.

సూర్యుజుకాలవ.

అలహాబాదు దీనెంబరు 6:— ప్రాన్సువారి కెప్టెన్ యుగ్మము గారి కలగమున వీరి సమగ్రములను ఆంగ్లేయ లెక్కలచే జాగ్రూకతల చాలును. కనుక పండిట్లకి బాధపడంపకము లో సహాయగా ముంప పగలుకుటగాను కాలాపన్నలు ప్రస్తుతాతినుండ విధిలేదని కాలం పరిసాలక సహాయమును సంభావనా చేసిరి. డెయిలీ కిల్లిగ్రాఫుప్రతికటన వారిని విలేఖర వ్రాయుచున్నాడు.

జనరల్ బోవాగారిని గౌరవించుట.

అంధుడు, దీనెంబరు 6:— క్రొత్త కిల్లిగ్రాఫులో నొక దాని కిరగలలోనున్న పేను మార్చి బోలా యను నామమిడిట్లు నాకావాం బాదితాలలని డెయిన్చుది.

ఫ్రెంచివారును బెల్జియన్ వారును ముందునరు పోవుట.

అలహాబాదు దీనెంబరు 6:— అలహాబాదుకుండి యిట్టి తంలి వచ్చు చున్నాడు:— కెల్లెనె-తులు చేబ్రచాల్మింపుచో వారిని మొంతు గొట్టుటకు విలుంబుకట్టు సముద్రతావ్రాంతి మును బలపరచిరి. ఇటుకదిబ్బలంద పీగ నులను దాచియుంచిరి. ఆ క్రానికల్ ఇల్లికట డిక్టేటర్లలోని విలేఖరును వ్రాయు చున్నాడు. ఫ్రెంచ్ కెల్లియమువారు బలగములు ఇచ్చెనుకు మెజిస్ట్రేట్ దూరము ముందుకుబోయిను. జ్యూనియర్ కిందక మలను తొమ్మిదింటిని ఎటుకొనిరి.

ఇన్వెన్ డేవాలయము ధ్వంసముగుట.

అంధుడు దీనెంబరు 6:— తమచేట్కొన తెలుసుకొ: దాని పై బ్రయోగించిన పెద్ద ఫిరంగులతో జర్మనీ వారు కావలసిన ఇన్వెన్లోని సభామందిరమున, కేవల యమునా ధ్వంసముజేసిరి.

పరానువారి ప్రకటన.

అంధుడు దీనెంబరు 6:— నిన్నిటిగొట్టి పొంతునం డిట్లు ప్రకటింపబడెను. తెల్లి యులలో కుకనారము నాటికలె నీ చురుకుగన్నది. కుకనారము నాడు స్వచ్ఛంద చేసికొనిరి కేపు వాని గృహమున కుత్తిరమున మన స్థాయి బలపరచితిమి, మిగత చోటుల విశేషము లేని యు జరుగలేదు.

నైన్యసప్తములు.

రణనివాతులు.

అంధుడు దీనెంబరు 6:— రెపనంటు హోటల్, కెందెకెప్టె నెటు. కె. జోన్న; మేజరు. ఏ మేయూ, కెప్టెన్ మిల్టన్. రెపనంటు కిక్కు వెలు.

గాయములకు చరిగోయవారు.

కెప్టెన్. రాబ్బున, కెంకెకెప నెంటు స్పెషల్.

జర్మనులు కొంచెము వెనుకకు బోవుట

ఈజిప్తాంతము

అంధుడు దీనెంబరు 6:— ప్రస్తుతము జర్మనునైన్యము లున్న కిందకములు చాలా అగోచ్యములుగాను ముందుకులను ప్రదేశము బుడకలకులటలే వా ఫిరంగులను నిలుకలెట్లు కాలాపేక్షకును కూలలు కాకుండుచుకల ను ఇంతకన్న మంచి ప్రదేశమును చూచుకు తలంపుతోను జ్యూనియర్ ఈజిప్తాంతమున కొన్నిచోట్ల 201 వ యులకలకు మరి కొన్నిచోట్ల 2 వే గజలకలకునుకూడ కెలుకు వెలిరి. మరియను వారు కెలుకుభాగమున కొన్ని మంకెలకుకూడ వికలముగ చేయుచున్నారని డెయిన్చు తలంపుచున్నాడు.

జర్మనులలో మృత్యుకొందినవారు.

అంధుడు దీనెంబరు 6:— మూడు సమగ్రమైన పిక్చులు జర్మనుల ప్రకటించబడి బిగుటకల గూర్చిని జర్మనుల కనిపించిరి. వారు గొప్పలొప్పకే కేసుల లెక్కల బడంద జేసికొని గామిని వెర్మికా కు సగొంపున కొ: గూర్చిని బంధువు వాటికెట్లు చున్నాడు. అచటికి పోయి వారిని 15 వ అలు ఖమును చేరెదమని వారు ప్రకటించి యున్నారు.

జీవ మట్టి.

అంధుడు దీనెంబరు 6:— దీనిని మిత్రమండలి వారు ముట్టిడించి కలింగలను ధ్వంసము చేయుటవలన కలుగు నష్టమునకు నోడు కా కాలక మంతయును కేటికేసికొని పోవు చున్నది. ఎదివకు వట్టికెప్టెన్ స్టీను కెడ్డెరలను బెలిజాను నులు ధ్వంసము చేసియున్నారు. కాన జర్మనులు ప్రాచీన సాహసములతో మట్టిని క్రెవుటకు ప్రయత్నింపకలసి వచ్చినది గాని ప్రయోజన మేమియును కనంబకుట లేదు.

ఆటవ్యులలో జ్యోధుల ప్రకటనము.

అంధుడు దీనెంబరు 6:— ఒక వారము గోలాల కరకును కొత్తవారు ఆటవ్యుల కెక్కువకు రానాడదు. డిరి లానివారు బయటి కెక్కువకు పోనాడ:ని జర్మనులు బోకడిచిరి.

యుద్ధస్వభావము.

స్వయనుమాతులు.

అంధుడు దీనెంబరు 6:— మన కిదిరమునందుండి స్వయను మాచియంత డిట్లు చెప్పుచున్నాడు. పొరిను నగరమును కల్లెట్టమును జ్యోధులకి స్వాధీనమొనరి జ్యోధులకు కలలోచాలమంది నమ్ముచున్నారు. ఆ పైనులెల్ల నైనులలో జ్యోధులకే ఎక్కువ పేరుతో ప్రబంధముల నందించి యున్నారు. అందువలన వారు తమపై కలకు చక్కగా భ్రమింప లేదు గలుగు చున్నారు. వారానాణ్ణితి యెప్పుడు గాని యెండు ముద్ది. లిజుకు దక్షిణభాగమున మన నైన్యపక్షికి కెలుక నున్న ప్రదేశములందు జర్మనులు బాంబులను వేయుచు న్నారు గాని యీ గంధర్వకోశం క్రమముగా నన్నిచోట్లకు క్లిగివుచ్చుచున్నది. లోగడికల వారములకుండి పరిచేయ దగిన వివిధ తరగతులవారి నందరి ప్రాన్సు దొరకనమువారు పిలవ నంపుచున్నారు. ఆట్టివరు కల మధ్యకుండి యీ సమ్యేక సాహసాలకు పోవు జనులతో మార్గముల నిండిపోవుచు వాలో చాలమంది దాధ్యంతులగు మధ్య కలుగువారును పల్లెలకుండి కచ్చి పరుచుచున్నారై యున్నారు.

ఇటీవల కొన్ని దినములను డి యుద్ధాంగమున చాల మార్పులు కలిగినవి. ఫిరంగుల మోతలు వింబునట తక్కువై గడి. అక్కడక్కడ సైనికు లాండోలను తారసింది పోన చోట్ల వింబుడెడి బాంబుల మోతలను మిత్రమండలివారి పెద్ద ఫిరంగుల మోతలకు అప్పుడప్పుడు మ ఫిరంగుల ధ్వంస లుక మాత్రము వినింబుకుచున్నది. పెద్ద ఫిరంగుల పప్పుడలతో నిప్పుకు వా ముండలము నిండి యుండుటలేదు. ఎమునీ యుద్ధ మున మట్టిడి పద్ధతి యలంబింపబడినట్లే యుచునుకూడ నవ లంబింపబడినదనియే చెప్పునము. ఎత్తుబడిపోతుటవలన జర్మను నైన్యమునందు చాలమంది హతలగుటలే వారికన్నా చచ్చిన్న గుంపులకు చీలి భూమి మట్టునుకొటి కొడకులం క్రిందుగవో లేక బహిరంగముగో క్రెవులను సునిపియచున్నాడు. ముట్టిడింపదగిన కలలను చేరనమ్ముకు ముమ్మికుంపు వారిని కచ్చి చేరుమొనను. అటుల నందరును సమాకేమె యొక్క సారి క్రెవులనులతో బంధుమంతు ముట్టిడి క్రెవులుగా మచ్చువును క్రిడిరు న మొదలుకొని అందరునుకూడ కందకము లలోనో గుంటలలోనో ముందురు. మొదటి క ములకు ముందు వెక్కిరిధములగు గోతులు క్రొవ్వంకి దానికలన నెప్పిటకు మనుష్యులకూడ యున్నట్లే కొన్నిచోట్ల క్రెవుల కందకములొనికి సొంగ. వారిలో మంతులెట్టి యంటిచెరు. ఆంట్ల: లలడినందు సమయమున బాంబుల విరమమున వాక్రింకుండసోయి క్రెవులమొడపకటకును నుండి పొరుటకును ప్రయత్నించు ముందు. ఈ చో స్వబలములకే తిగులను తలంపులో బాహుగొని నెంబరు మురుగు. అట్టి మి ములలో క్రెలింబాంబులధి ప్రమాదమును కలిగి ఇప్పుటి యుద్ధములలో కల్లెసలములకును కే లని యుపయోగించుచున్నాడు. కొన్నిచోట్ల ముక కలుచు చీట్లు ముట్టిడివారి కేప: నోను మ ఫిరంగులతో వా క్రిడియ్యును కే ఎరియె: నూతికెక్కి మవలంలెయ్యుకుండు మా: సాంధ్యమును కలిగించుటవలన నీబాధ చున్నది.

శ్రీబాద్రి చక్రవర్తిగారు.

సర్ బాను ప్రాంచిగారిని సత్కరించుట.

లండను నవంబరు 6:—శ్రీబాద్రి చక్రవర్తిగారు సర్ బాను ప్రాంచిగారికి బాద్రి చక్రవర్తిగారు స్వయముగ బిరుదును సర్పించి సత్కరించిరి.

విక్టోరియా క్రాసు బిరుదుము.

లండను డిసెంబరు 6:—దార్వనుసింగు అనునైనట్లు నకు శ్రీ బాద్రి చక్రవర్తిగారు శనివారము విక్టోరియా క్రాసు అను బిరుదునును సమర్పించిరి. డెహ్ లీ పటాలములోని ఒక సిపాయికును విక్టోరియా క్రాసు బిరుదును ఇయ్యబడినది. ఈ సిపాయి వైద్యశాలయందున్నాడు. జబ్బుగన్నది.

రుష్యా.

క్రీస్టె దీలగో నిండిపోవుట.

లండను, డిసెంబరు 6:—క్రీస్టె దీలగో, జర్మనీ, ఫ్రాన్స్ లలో నిండిపోయెను. యుద్ధ ప్రారంభము నుండి యు 180000 వైద్యులును 2500 ఉద్యోగియులును ఫ్రాన్స్ లోని కోటను జేరిరి.

తీవ్ర యుద్ధము.

లండను, డిసెంబరు 6:—పెట్రోగ్రాడు, దొంతెన ము వారి ట్లు ప్రకటించుచున్నారు. లోవిజ్ ముఖము నందు ముఖ్యముగా లోడ్జిల్లోను, పడమటినుండి పియా కోవకుచ్చు బాటలమీదను పోరాటముతీవ్రముగ జరుగుచున్నది. శుక్రవారము నాటిరాత్రి సాయంత్రమున మోటార్లతో శత్రువులదండులో ప్రవేశించి తుపాకులతోను ఫిరంగులతోను నష్టమును గలిగించి శత్రువులను చెల్లాచెదురు జేసెను.

సర్వీయా

సర్వీయా మంత్రివర్గమువారు రాజనామానిచ్చుట.

లండను డిసెంబరు 6:—సర్వీయా దేశపు మంత్రి వర్గమువారు రాజనామానిచ్చిరి. యం.సిక్కుగారు క్రొత్తమంత్రి వర్గము నేర్పరచెదరు.

ఆస్ట్రేలియా.

తెయ్యాకుమీడి పన్ను తీసివేయుట.

లండను, డిసెంబరు 6:—మెల్బోర్న్. సవరణజేయబడిన ఆస్ట్రేలియావారి నిరకునామా ప్రకారము తెయ్యాకుమీడి పన్ను తీసివేయబడెను.

గ్రీసు.

బొల్కను రాజ్యములు.

గ్రీసు దేశమువారి హిచ్చురక.

విశ్వకు డిసెంబరు 6:—టర్క్ లోని గ్రీసు దేశము లను వాదించినచో మనమైత్రీ భంగము కలుగింపక మాగవని టర్క్ మంత్రిగారికి గ్రీసు మంత్రి యం. తెనికోల్కుగారు తెలిపి రని వార్తాపత్రము నడుపుచున్నది.

బర్మీయా.

క్రైయా దేశపు తాటస్థము.

డిసెంబరు 6:—నాథ్యును సంతకమున బర్మీ యుద్ధములో దిగక తన తాటస్థమును కాపాడు యందుకొనినది.

బర్మీయ వట్టణము.

యువకు స్వాధీనము చేసికొనట.

డిసెంబరు 6:—పోక్లియానగరము—పోక్లియా ను వాదించి, లిప్టియా వైదికుని సర్వీయా క్రొత్తమును స్వాధీనము చేసికొనినది. పోక్లి య ప్రజలకు సంప్రదించుట కలుగలేదు.

పోర్చుగల్ దేశము.

దేశము రాజకీయములు.

డిసెంబరు 6:—(మధ్యాహ్నము 2-30) పోర్చు గును నంబంధము కలిగించుకొనుటగాను 'ను సమర్థులగు ప్రతినిధులతోగూడిన ప్రత్యేక యుద్ధవలయునని తీర్మానింపబడినది. మంత్రి ంపవలయునని అధ్యక్షునకు సూచింపబడినది. ను నింతవరకు నిర్ధారణ చేయగలిగి యుండలేదు.

స్వీడను - నెన్మార్కులు.

తల్లసదేశములు

యుద్ధపరికరముల ఎగుమతి

స్టావహోమ, డిసెంబరు 6:—యుద్ధ పరికరములను చేయుటకు తగిన సామగ్రిలను తమదేశములనుండి ఎగుమతి చేయరాదని స్వీడను నెన్మార్కు ప్రభుత్వములవారునిషేధించిరి.

ఇటలీ.

జర్మనీవారి క్రొత్తయెత్తు

లండను డిసెంబరు 6:—రోము—తూర్వము జర్మనీ దేశమునందు ఛాన్సెల్లరుగనుండి వాక్ బూలారాకొమరుడు గారు రోమునందు జర్మనీ వారిరాయబోగ నియమింపబడెను. వీరిభార్య విఖ్యాతి వహించిన ఇటలీయా కుటుంబములోని యామె. ఇందుచే నిటాలియావారు మిత్రమండలితో జేరబండు నటుల జేయుటకై గట్టి ప్రయత్నములజేయు నున్నారని యను కొనుచున్నారు.

రోము రాజ్యాంగ సభ.

మంత్రిగారి తీర్మాన మంగీకరింపబడుట.

రోము డిసెంబరు 6:—ప్రభుత్వమువారి పద్ధతినీగూర్చి సిగ్గును సలేంద్రాగారి తీర్మానమునకు రాజ్యాంగ సభలో 413 రంగీకరించిరి. 49 యూత్ర మంగీకరింపలేదు.

మంత్రిగారి సమాధానము:—నా ప్రసంగము సోదమోటల వంటిదికాదు. అది స్పష్టముగనే చెప్పబడినది. ఇంతకన్న స్పష్ట ముగ చెప్పట రాజ్యస్థితి కనరదాయకము. భూనాకా నేనలు సంగ్రామము తలపించిననుగూడ సిద్ధముగానున్నది. మన పూర్వులవలెనే మనముగూడ దేశక్షేమముకొరకు గొప్ప బాధ్య తలను పూ నియున్నాము. అందు విషయమగు పత్రములు మీకు మా పబడినపుడు మీరు వానిని గమనింపగలుగుదురుగాని యది నేడు గాదు. దేశక్షేమముకొరకు ప్రయత్నించుటలో దేశము ప్రభుత్వము నేకీ భవించియున్నది. అది సంతోషపడును. నేనంతకన్న చెప్ప బాలను. అని మంత్రిగారుచెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారికి కార్యా చరణమునందు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మొనగబడినదను సూచన గల తీర్మానముకట్టి ప్రభుత్వమువారికి పంపబడినది. వారుదాని నంగీకరించిరి.

దక్షిణాఫ్రికా

దక్షిణాఫ్రికా తిరుగబాటు.

డివెట్టును బటుకొనట.

లండను డిసెంబరు 6:—ప్రిటోరియా—డివెట్టును బట్టుకొనినందులకై వారి నభినందింపుచు ముఖ్యమంత్రిగారికిని, రక్షణోపాయ మంత్రిగారికిని కింతివార్తలు గురియుచున్నవి. మోటారుపటాలము వెలుబడింది యొకరుపాకినైన గాల్పుకయే పట్టుకొనుట యే యందలి ప్రాముఖ్యము. శత్రువున కలసటచచ్చి ప్రాణనష్టము లేకుండలాంగి పోవనట్లుచేయుటచే వారేర్పరచుకొనిన పద్ధతి. అనేకకర్తా యములు యుద్ధముచేసి లోబరచుకొను సమయము దట్టించి నను వారుకలహమునకు దిగలేదు. ఆరుకోజులైన తరువాత తిరుగుబాటు దాల్చు సులభముగలాంగిపోయిరి. మోటారుబండ్లు 200 గలదుల దూరమున నుండగ తిరుగుబాటుదాల్చి తెల్ల జెండానుజూపిరి. కొందరుబడలికచే దీసులకంగి క్రిందకుబడిరి. వీరినిదరుముట తుపరాగింపబడిన మోటారుబండ్లనెకము ఇసు కలోగుచ్చికొనిపోయి యిచ్చుటచుట్టనున్నది. సాంగ్రామిక చరిత్రయందత్త్యులతమకు చర్యలలో నొక్కటగు దీనిజ్ఞాప కాముగ నవి పరిణమించును.

జర్మనీ.

జర్మనీలో భోజన సామగ్రిలు తక్కువగానుండుట.

లండను డిసెంబరు 6:—జర్మనీలో ధాన్యము సమృద్ధి గానున్నను ప్రజలు మితముగా వాడవలెను. కోటను ముట్ట డించి కోటలోని వారి కావారపదార్థము లందకుండ చేయు నట్లు మన దేశమున కావార పదార్థములను రాకుండచేసి మన లను మాడ్చవలెనని మన విరోధులు ప్రయత్నించుచున్నారని జర్మను వాణిజ్య మంత్రి ప్రకటించెనని ఆమెప్రదములోని హాండల్స్ బాదు పత్రిక ప్రకటించుచున్నది.

జర్మను అధికారుల ప్రకటన.

లండను డిసెంబరు 6:—జర్మను అధికారు లిట్లు ప్రక టించిరి:—మేము జేమానకు ఆగ్నేయ భాగమున నున్న వెర్మిల్సును వదలివెట్టి వెర్మిలిమి. దీనికి సమీపమున పరాసు

వారి ఫిరంగు లున్నవి. ఇందువలన దీని నింకను మన స్వాధీన ములో నుంచుకొనటవలన లేనిపోనినష్టము కలుగును. మెకారి యను సరస్సుప్రాంతపు జిల్లాకు తూర్పుభాగమున రువ్వనులు యుద్ధముచేయుటలేదు. లోడ్జిల్లగర్ యుద్ధముజరుగుచున్నది. ఇక్కడ పర్యవసానము మనము అనుకొనుచున్నట్లే లేలవ వచ్చును. దక్షిణపోలండులో మాచ్చేమియులేదు.

తురుష్క సానము

రుష్యా అధికారుల ప్రకటన.

టర్క్ వారు పారిపోవుట.

కాక్సునునందు సాలె కామ్యూల్ ఆనువానినిరుష్యవారు స్వాధీనపరచుకొనిరి. కొంతవరకు నిరాశతో నెదిర్చి ఖయిదీ లను, దెబ్బలు దినినవారిని దిగనాడి వాక్ వై పునకు టర్క్ వారు పారిపోయిరి.

వైమానికుల సాహసము.

లండను డిసెంబరు 6:—అంస్టర్డాం—వైమానికులు ఫ్రీబరు టెడెక్ వై బడి ఇనుదారికి నష్టముగలిగించిరి. వైమానికులు తప్పించుకొనిపోయిరి. ఇన్సెక్ నంధలి క్రమశుభంపెనీలోని ఫిరం గులభవనమువై వైమానికులు బాంబును జేసిరిని వెలిపితిమి గద. ఈవార్త ప్రసవడలేదు.

బొంబాయి

బొంబాయి గవర్నరుగారి కుమారుడు.

బొంబాయి డిసెంబరు 6:—కెల్లిండ్లనుప్రభువుగారి కుమారుడగు ఆనంద్ గిరీ ప్రేమకు ధామసుగారు కోల్డు స్త్రీముగార్చుపటాలములో లెప్టెనెంటుగానున్నారు. ఈయన తన పటాలముతో యుద్ధమునకేగెను. యుద్ధమున నీయనకు గాయము తగిలినది. ఈయన కాసులలో సాంగ్రామిక వైద్య శాలలో ఫ్రైదీగానున్నారు. ఆపటాలములోనేయున్న ధామసు ఎలెండ నను నతడియన ప్రాణమును కాపాడెనని తెలియు చున్నది. తన మనుమనికి ఎలెండను ప్రాణవాన మొనర్చినందుల కతనికి తన కృతజ్ఞతను వెల్లడించుచు గెరర్డు ప్రేమగురి మాతామహుడగు బ్రాసేప్రభువుగారు ఎలెండనుగాడియుత్త రమునుపంపించిరి. వామనుడుగు లెప్టెనెంటు ప్రేమకుధామసు ప్రాన్న యుద్ధ రంగమునందు కొన్ని నెలలకి తము గాయములుతగిలి పాలికలనబడియుండగ మీరతని ప్రాణ సంతక్షణ మొనర్చినందులకును నేను మీకునాకృతజ్ఞతను వెల డించుచున్నాను. మీకుగూడ గాయములు తగిలెననియును మీరును వైద్యశాలలోనే యున్నారనియును వినుటకు చాల విచారింపుచున్నాను. మీకు త్వరలో నాకోగ్యము కలుగు గాక యని కోరుచున్నాను. నామనుడు కాసులలోనో కా నెలు సమీపమున నెచటనో జర్మనుల స్వాధీనమున ఫ్రైదీగానున్నాడనియును, అతనికి ఆకోగ్యముగా నున్నదనియును వారతని ననుకూలముగ నాదరించుచున్నారని యను తెలియుచున్నది. నేను మీకుకొంత పొగాకును కొన్ని సిగరెల్లను పంపితిని. వీనిని మీరుకాల్చి ఆనందింప గలుగుదురు గాకయని కోరుచున్నాను.

కలకత్తా.

బజ్జిబజ్జి గందరగోళము.

కలకత్తా డిసెంబరు 6:—కొమగటానాగ స్త్రీగుల్లో వచ్చినవారిలో బజ్జిబజ్జిలభా సంబంధమున అరెస్టుచేయబడిన 96 మంది సిక్కులను విడుదలచేసి పంజాబునకు పంపించిరి. వీరందరును 1-2-3-4 తేదీల రాత్రులయందు భిల్లీఎక్స్ప్రెసు ప్రయోనులో నాలుగు తెగలక్రింద వారి వారి గ్రామములకు వెళ్లిరి. గలభాజరిగిన రెండుకోజులలో వైద్యకళాశాలలోని వైద్యశాలలో చేర్చుకొనబడినవారు కడపటితెగలో కలసి వెళ్లిరి. పిరుపోపునప్పడు అలిపూరుజిల్లా మేజస్ట్రేటు డోనా ల్లుగారు గందరగోళము జరుగకుండ నచటనండిరి. ప్రతి తెగతోడ నొకయున్నతోద్యోగి వెళ్లియుండెను. కడపటితె గతో చూరారైల్వే పోలీసుడిభృత్యుడీ నూపరిటెండెంటు మాధునుగారు వెళ్లిరి.

సిమ్లా

వాతావరణస్థితి.

సిమ్లా డిసెంబరు 6:—హిమవత్సరగ్రత పచ్చమభాగము నందు మాత్రము కొద్దిగర్మములు కురియుటతో హింగూదేశపు వాయుభాగమందలి కల్లాలనుంతరించినది. దాని నెంటనే శీతలతరంగములు తూర్పుభాగమునకు వ్యాపించి ఉష్ణమును

తగ్గించినా. ఇంకను క్రమగణాంకము సంజాబులోను సింధు
దేశములోను ఉన్నాదికము గానున్నది. దీర్ఘవృత్తమునకు దక్షిణ
భాగమున వర్షము సాధారణముగ కురిసినది. వర్ష వివరము:—
విక్టోరియా పొయింటునందు 8 1/4 దుక్కి; సింధులో నొక దుక్కి;
నాగపట్నమునందు 1 1/2 దుక్కి; కోయంబునందు 3/4 దుక్కి;
కడలూరు కొడమకనాలులలో 3 దుక్కిలు; తిరునల్వేలిలో
నొక దుక్కియొక్క ము కురిసినది. భౌతికతత్వము దీర్ఘవృత్త
మునకు దక్షిణభాగమున వర్షము కొంతవర్షమున్నది.

అలహాబాదు.

పంజాబు చీఫ్ కోర్టు.

అలహాబాదు డిసెంబరు 6:—ప్రస్తుతము లాహోరులో
చీఫ్ కోర్టు ఉన్నది. దీక్షాసమున హైకోర్టును సెలవిచ్చి
విషయమై పంజాబులైస్ సెంటు గవర్నరు సర్ మై కేటెడ్య
యరుగారు తమయభిప్రాయములను వెల్లడించి యున్నారని
పయిరీతప్రతిభ తెలియచిస్తుంది.

బర్మా.

రంగూను డిసెంబరు 7:—రాయబహద్రులు హర్మారు

గారు కడచిన సంగతి వారమునాడు తుపాకివేసికొని ఆత్మ
హత్యచేసికొని పోయినట్లు తెలియుచున్నది. వీరయస్సు
28 సంవత్సరములు. మిలిటరీ పోలీసుక సంబంధించిన, కెప్టెను
పిట్టేశ్వర్ గారికి పుత్రుడు అడర్లగి పనిచేయుచున్నాడు. ఆత్మహత్యకు
పూర్వము పీపు ఒక ఉత్తరమును. (వాసి తమపైకెత్తి పెట్టిరి.
దానియం దిట్లున్నది:—“నాకవరీశు వివాదములేదు.
నన్నెవరును ఏము చేయలేదు. నాప్రాణము నేనుచేతులార
తీసికొందునని నానాకములొననున్నది.” వీరికి రణరంగమునకు
వెళ్లినవలెయున్నది. కాని ఇది సాధ్యమయినదికాదు. ఇతడు
మంచివర్తనకలవాడు.

మానుసంస్థానపు రైలువే.

రంగూను డిసెంబరు 6:—బర్మాలోని మానుసంస్థానము
యొక్క దక్షిణభాగముననున్న పాయిసుగావా, ఇర్మావీన
ప్రేమనలవధ్య అడ్డముతీసివేయబడినది. సరాసరి ప్రయాణములు
నేటినుండి, సాగుచున్నవి. పాయిసుయాంగు, కాల్యాణవధ్య
నిర్మింప బడిన రైలువే ముందువారము ప్రయాణమునకు
ప్రారంభింపబడును. ముందువారము సరకుల బండ్లుమాత్రము
నడుచును. జనవరి 1 వ తేదీనుండి, ప్రజలు ప్రయాణము చేయ
వచ్చును.

డిల్లీ.

నవ్వుమైన భారతీయ సైనికులు.

24 వ జాతివా.

డిల్లీ డిసెంబరు 6:—ఫ్రాన్సు ప్రెజిడెంటును దేశము
లలో నీకంది భారతీయ సైనికులు నవ్వుమైన.
చనిపోయినవారు.

19 వ ఫూర్కా పటాలములో 8 గురు. సిపాయిలు.

దెబ్బలుతిని చనిపోయినవారు.

మొగటి సేపరు పటాలములో నొక సిపాయి, 19 వ

ఫూర్కా పటాలములో నొక సిపాయి.

దెబ్బలు తగిలినవారు.

మానవ.సాపరు పటాలములో 88 ముగ్గురు సిపాయిలు;
6 వ జాటుల పటాలములో నిద్ర 47 వ సిక్కిలపటాలము
లో 141 మంది, 88 వ వాపును పటాలములో నిద్ర, 107
పాయిసరు పటాలములో 56 గురు రెండవ ఫూర్కా పటా
లములో నిద్ర 8 వ ఫూర్కా పటాలములో 8 గురు, 9 వ
ఫూర్కా పటాలములో 8 గురు సిపాయిలకు దెబ్బలు
తగిలినవి.

బండలుఖంఠు ఏదెన్నీప్రజలు.

అంబులెన్సు సహాయము.

డిల్లీ డిసెంబరు 7:—ఇక్కడ అధికారులెట్లు ప్రకటిం
చిరి,—బండలుఖంఠు ఏదెన్నీప్రజలు సెయింటుజాను అంబు
లెన్సు యంత్రానికి కడచిన మూడుమాసములనుండి, 5 వేల
నూపాయలను యిచ్చియున్నారు. ఈ యేదెన్నీలోని సంస్థా
నాధిపతులకు, యానాందాదులను ఉదారభావముతో సహా
య్యచేసిరి. ముఖ్యముగ పన్నా, అసయిపురసంస్థానములు
చాల సహకరించిరి. పొందూచేతమునుండి రణరంగమునకు
వెళ్లినవైనిలలో పుష్పపదువారికిని దెబ్బలుతినివారికినిసహాయ

ముచేయుమిత్తము ఇక్కడి ఆంగ్లేయు బారాభార్య పి. టి
స్వెన్సు దొరసాని చాల కృషిచేయుచున్నది. చందాను వసూ
లుచేసి పంపుటయేగాక, సైనికుల పౌకర్యాధికార బొంబయి
లో సెయింటుజాను అంబులెన్సు సంఘమువారికి ఈయను
చాల దుస్తులు ముగ్గుగువానిని పంపినది. ఇట్లు పట్టుదలతో
పాటుపడువా కి సంఘములోనుండినందుననే
సంఘము వారి యదృష్టమున వచ్చును.
స్వెన్సుదొరసానిగారు పంపిన దుస్తుముగ్గుగువానిని ఆంగ్లేసా
మాజ్యము వివిధము లొకమంతులను పోరాడుచున్న సైనికు
లలో దెబ్బలుతిగిలినవారును జబ్బుపడినవారును చాలమెచ్చు
కొందురు. సామర్థ్యముతో నిట్టి యేర్పాటులను చేయకలిగిన
స్వెన్సుదొరసానినంటి వనిత యుండటం నీసంఘముయొక్క
యదృష్టము.

రాజప్రతినిధిగారికి తంతివార్తలు.

డిల్లీ, డిసెంబరు 7:—ఇ:డియో మంత్రిగారు డిసెంబరు
5-వ తేదీని రాజప్రతినిధిగారి కీతంతివార్తలనంపిరి.

మామూలు ఫిరంగులయదృష్టము.

మామూలు ఫిరంగులయదృష్టమే జరుగుచున్నదనియును
కొన్ని కొన్ని చోట్లకొద్దిగా ముందుకుపోగలిగితి మనియును
ప్రాన్సునుండి సమాచారము తెలియచిస్తుంది.

గొప్పవైద్యుని అసంపూర్తియగు విజయము.

స్వెట్జర్లాండ్ అధికారు లేమియును తెలుపలేదు
పోలండులోనిటిసల జరిగిన యదృష్టము యిదివరకు జరిగిన
యదృష్టములలోనన్నిటికిని బహు శ్రీవైద్యుని. జర్మను సేనలో 2/3
వంతులమంది నాశమైరిన తెలియుచున్నది. ఒకరవ్యవ పటా
లము వచ్చుట కొంచెమాలవ్యమైరిది గాని లేకున్నచో రవ్యవ
లకు వారమురోజులక్రితమే గొప్పవిజయము సంపూర్తిగా
చేకూరియుండునని మార్షింగుపోస్తుప్రతిభ విశేషప్రాయము
చున్నాడు.

పోర్టుగెడ్డును శత్రువులు చేరకుండునట్లుచేయుట.

వీరిద్దరికల్పమునందు ఆంగ్లేయుద్ధవిమానములకు శత్రు
వైద్యము తెలియును కనబడలేదు. పోర్టుగెడ్డుకు తూర్పున
నున్న ఎడారిని ఆంగ్లేవైనికోవోగ్గులు జలయముచేసి శత్రు
వులు నిలువ వీలులేకుండచేసిరి.

ఫ్రాన్సుదేశపు ప్రెసిడెంటుగారి అభిప్రాయము.

అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రముల నూతనరాయబారికి
స్వాగత మొసంగుచు ప్రెసిడెంటు పోయస్కేరుగారిట్లునడి
చిరి. సంధిచిరకాలము నిలువబడునదిగనుసౌఖ్య దాయిగనుం
డుటకును అదిమాడునాల్ ముచ్చటయై మరలచెడకుండుటకును
ఇదివరకు ఇతరదేశములవారి స్వాతంత్ర్యములకు భంగముకలి
గించునందులకు గొప్పపరిహారము లొసంగుటకును ఇకముందు
ఇతరదేశములవారికెట్టి తొందరను గలుగజేయ కుండుటకును
తగినంత బాపినును చూపునదిగా నుండవలెను.

జరిగిన నాలుగునెలల యదృష్టము

జరిగిన యదృష్టములను విమర్శించుచుండేడు ఆర్యులు అను
ప్రాన్సుదేశపు ప్రతిక యిటుల నుడువుచున్నది. ఆరంభముందు
న్నంత బలముతో పరానుదళము లిప్పుడుగూడ నున్నవి మరి
యు నిప్పుడు బలవతులగు సైనికులు వైద్యములలో చేర్చబడు
టచే మరింత మేలు గానున్నది. వారందరికినిగూడ విజయోత్సా
హము సంపూర్ణముగానున్నది. శత్రువైద్యములు తమకు చాల
వను విశ్వాసమువారి కందరికిని పూర్తిగాకలదు. నాన్సీ పోరను
కెలేలను జటుకొను విషయమునుగూర్చి జర్మనులు తమనిలువ
వైద్యములనన్నిటిల సుమరమునకు పంపుచున్నారు. సుమరము
నకు పంపబడుచున్న వారి నూతన వైద్యములలోని వైనికలకు
యదృక్రమము సరిగ నేర్పబడలేదు. సమర్థు లగు వైనికో
వోగ్గులు లేరు.

ఇటలీదేశపుస్థితి.

ఇటలీ రాజ్యాంగసభలో జరిగిన చర్చలో ప్రధాన
మంత్రిగారిప్రసంగమువలన వారిలో నేకభావ మధికమును నున్న
ట్లు స్పష్టమగుచున్నది. యదృష్టమునకు జర్మనులే యుత్తర
వాగునని ఆంగ్లేయుల ప్రతిపక్షప్రయత్నమున స్పష్టమగుచున్నది.
ఇటలీదేశసంబంధములగు ముఖ్యలాభములను సంపాదించుటకు
యదృష్టము కర్తవ్యముగనో కాదో ప్రభుత్వమువారు నిర్ధారణ
చేయవలెను. అని పిక్కురు తెల్పోయిలాగారు నడిచిరి. నిన్నటి
కోసన సభవారు తెలుపుచిప్రాయమును స్పష్టపరిచిరి.

స్వాతంత్ర్య రక్షణము.

నిరంకుశ సాంగ్రామికశక్తిలనుండి స్వాతంత్ర్యవ్యవస్థ
లను కాపాడ ప్రయత్నించుచున్న రాజ్యములతో యిటలీవారు
సాగుభూమిని కలిగియుండువలెనని ప్రజాపక్షపు రాజ్యముల
ప్రతినిధియొకడు చెప్పెను.

శ్రీగవర్ని యగ రక సంకముల విన్నవించు.

శ్రీవా రిపు దుత్తరసార్వభౌమలో సంచారము సేయు
చున్నారా? ఈసందర్భమున మోగిల్లు కరణము ఆయ్య
గారి తిరుపతిరాజుగారు కృష్ణ, నోవాదరిశిల్లుల కరణముల
పక్షమున ప్రతినిధిగ వైట్ల శ్రీగవర్నిగారు దర్శనము చేసికొని
కరణముల జీతమువిషయమున గల కొఱవలను శ్రీవారో విన్న
విందుచేసిరి. ఆసందర్భమున తిరుపతిరాజుగా కీక్రిందఁబడి
ప్రాయములను ప్రకటించిరి. తక్కిన యావద్విగవర్నిగారు
కరణములు మూలాధారములవంటివారు. వెనుకటి పాలకులు
వీరియందు చాల గౌరవము కలిగించుండిరి. ఇట్టివీరికి ఇపు
డనేక కొఱవలు కలిగినవి. తమకృత్యములను దోలించుకొను
నిమిత్తము జీతమును హెచ్చుచేయుటని పార్థికులచు కర
ణమువీరకు దొరతనమువారికి పలుపర్యాయములు విజృంభల
నంపుకొనిరి. కాని, కరణములయొక్క విజృంభి నెగవేర్వక
త్తులమైయున్నందులకు చింతిల్లుచున్నామని దొరతనమువారు
ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. కరణములు నెగవేర్వకలిన విధులనేక
ములు. వానిలో ముఖ్యములు గ్రామ సులభతలనీన
సౌకర్యములను సమకూర్చుట, దొరతనమువారికి చెల్లించ
వలసిన భూమికిస్తు, మున్నగుపన్నులను వసూలుచేయుట యను
నవి. తమపరిపాలనలోగల యన్ని యిలాకాలకును కరణము
జవాబుచెప్పవలసినవాడుగ నున్నాడనట దొరతనమువారుంగీ
కరించిన విషయమే. కరణముల కితరమార్గములలోగూడ ఆదా
యముగలదుగాన, జీతమును హెచ్చించవలసిన అవసరములే
దని అట్టికొగవర్నిదొరగారు శాసనసభ్యులగుభలో శ్రుతపర
చియుండిరి. ఇట్లుచున్నపుల వీరికి తప్ప అట్టిప్రాయ మేర్ప
డియుండె ననుట ను వెల్లడిచేయుచున్నవి. కరణముల
కాదాయముగలిగించు నాయు తర మాన్యము తెల్వియో
యెఱుగ నశక్యము. కరణములలో బహు కొద్దిమందికి మాత్ర
ము భూస్థితి కలదు. అయినను అందరి ఆదాయము వారి
కుటుంబమును పోషించుటకు చాలకు. కాబట్టి, అట్టికొ
గవర్నిదొరగారి నడువులు ఆధారపీఠములై కరణముల
తెగకు నిందాస్పదము లగుచున్నవి. ఇందులకు కరణము
లెంతయు చింతిల్లుచున్నారు. దొరతనమువారిపట్ల తమకు గల
పూచీని నిర్వర్తించుటయే పృథు విధిగ గల తమకు జీత
ములను హెచ్చించి, తమ కొఱవలను వారిచుటకు శ్రీవారు
దయం బూనుదురు గాక యనటయే వైతరున కక్షములపొల్తె
యుండు కరణముల ముఖ్యప్రార్థన. తమ యధీనమునందు
పాలితులక్షేమము గోరి యన్నిదిక్కులను తమరాజ్యమును
వ్యాపింపజేసికొనుచుండు దొరతనమువారి కిది చాల స్వల్ప
విషయము.

రాజమహేంద్రవరము వార్తలు.

అంబులెన్సు కోర్టు.

డిసెంబరు 1 వ తేదీ: శ్రీ గవర్నిరు గారు రాజ
మహేంద్రవరములో ముగిసినట్లు వైద్యశాలను పరీక్షించి
నపు డచట సెయింటుజాక్ అంబులెన్సు సంఘమువారు
రెండువారులువీరి నిలువబడి యుండిరియున, వీరిలో నొక
రగు యన్. వి. సువ్వారావు నాయకుగారి (వానినీ యన
స్వేకీటరు) కొసగబడిన (ఫర్లు ఎయిదు మెడలు) ప్రధి మ
సహాయ పతకమును శ్రీ గవర్నిరుగారు చూచి సంతసించి
జనవరినెలలో నేర్పరుపబోయేడి అంబులెన్సుస్థిల్లులోకృతార్థు
లగుటకు ప్రయత్నింపువని శ్రీవారు నాయకుగారితో చెప్పి
రినియును, అంబులెన్సువారును శ్రీవారును గలసి భాయప
టమును తీయించుకొనిరినియును, అంబులెన్సు సంఘము నచట
1912 వ సం॥మున నవ్వటి నీవిలువవ్వనగారగు ఏ. పి. పర్నాం
డజుగా చేర్చవచ్చి రనియును, ప్రస్తుతమున సర్వసగా నున్న
చెనెటరుగారుగూడ శ్రద్ధ పుచ్చుకొనుచున్నా రనియును, మా
కొకరు వ్రాయుచున్నాడు.

వీలాటిచేపు

డిసెంబరు 2-వ తేదీ యదయమున 8 గంటలకు శ్రీ
వారు రాజమహేంద్రవరమున గూర్చు నెడుకడ కెట్టిప
బోయేడి పడవలచేపును చూచుటకు వెళ్లిరి. అచట నువ్వాపతి
సుబ్బారావు సంతలుగారును మాదిరెడ్డి వేంకటరత్నము
నాయకుగారును శ్రీవారికి స్వాగత మొసంగిరి అచట శ్రీ
వారు తెచ్చుకొనుటకు రెండు చేపులుకెపు. రెయిల్వేవారు
వాగవల కుంగల నప్పడప్పు వారేపుల కెప్పుడుగ వెట్టుట
సంధిచించుచుండును. అందువలన నీస్థి తెచ్చుకొనువారికి చాల
నిబ్బంది కలుగుచుండును. శ్రీ గవర్నిరుగారు కనుచేసి
కప్పు డట్టియిబ్బందియే కలిగియుండగా సువ్వారావు వరులు
గా రావినయమును శ్రీవారికి చూపించిరి. ఆగ్నిబున్న అపరి
వర్ణి (ప్రదేశమునగూడ వారు చూచియుండురు. శ్రీ వారు
రెయిల్వే ప్రేమను మాన్యుగారితో చాలనేపు మున్నెదింది.
కాన విషయందీవారలు నివారణము కావలసి పోయెను చింత
నించుచున్నారని మాకోకకు వ్రాసిరి.

“మంగళం తానా అక్కిమ నం కంఠం చి పాణాక
 వుట్ట గ్రామం మూర్తి మొదలు గ్రామములు అమిత
 గుణ శకదనము పొందుచున్నాడు కా ప్రస్తుతం అమి
 తాను వోలేటి గాన లింగయ్య పశులు గారికి ఈ మాన్యు
 మను శేకావలట్టలన, వీరు కయిలన గ్రామము పోచి
 గి మంగళం గ్రామము కచ్చేరీ శం వలసిందన మొద
 ము పంతులులా శ్రీ శ్రీ శ్రీ. కన్దనాద్ గణేవాన్ శేక
 అశీలు డెప్పించుంటులు చేచు తిమ్మకుండా మంగళం
 గ్రామము కచ్చేరీ శం వెదగరి మొదలవసి ఉన్నది.
 గళకు పశుముగా అమితుగాగు ఒక ప్రహు అదైదు
 జిగిని నిద్రిముగా వించుటచేతను, కచ్చేరీ పంతులు అంద
 తిమిమి నటుంబుతులన నాయకగావుచేటి గ్రామం
 నివాసానంద వాగుమామే ప్రతిజ్ఞా కిచ్చేకొన్న తిమ
 న పశును నేక వేగ్గొనమింట్టచేను శత యముగా
 క్కే మంగళంగణా నం మిదగః గ్రామములు కలకనము పశు
 మున్ను. వెందు ముగిమిమై దివ్య ములు తిగి వుండ
 గి మించి బాగుంకనో పశులు చేయిటకు ప్రాం
 తం. అది ఒక దేశాభిమాని గ్రామము మున్నాడు.

TELEGRAMS.

ANOTHER RAID.

By Allies Aviators.

AMSTERDAM, December 5.

Aviators attacked Freiburg, Baden and damaged the railway. The aviators escaped.

Reported Raids on Krupp's

There is no confirmation of the reported raid on Krupp's Cannon-hall.

Germans Evacuate Vernelles.

LONDON, December 6

A German official communique says that Germans have evacuated Vernelles south-east of Bethune as a further resumption of the position in the face of the French artillery would have resulted in unnecessary sacrifices. The communique adds, "East of the Masurian lake district the enemy remains quiet. Battles near Lodz are developing in accordance with our expectations. In south Poland there is no change."

ITALY.

Prince Buelow Appointed Ambassador to Italy.

ROME, December 5.

The German Ex-Chancellor, Prince Von Buelow, has been appointed German Ambassador in Rome.

His wife belongs to a distinguished Italian family and it is thought that his appointment means that Berlin is about to exercise the utmost pressure to prevent Italy from joining the Entente.

In the Italian Chamber.

Premier's Statement Approved.

ROME, December 6.

The Chamber has approved Signor Salandra's statement on the policy of the Government by 413 votes to 49.

Premier's Explanation.

S. Salandra denied that his statement was slyhne. It was very clear and in any case to give a fuller explanation would be opposed to the interests of the state.

Mr. Salandra added the Army and Navy are ready for any eventuality. "Like our predecessors we have assumed grave responsibilities for the good of the country. You will be able when documents are submitted to judge of those responsibilities but not to-day. The country is at one with the Government in wishing to safeguard its interests. They will be safeguarded. I cannot say more."

Government accepted a resolution which was submitted interpreting it as leaving Government full liberty of action.

SERVIA

THE SERBIAN CABINET'S RESIGNATION

NISH, December 5.

The Serbian Cabinet has resigned. M. Pasics will form a new ministry.

BELCARIA.

"Occupation of Belgrade."

LONDON, December 6.

SOFIA—The occupation of Belgrade has attracted little attention in Sofia.

Bulgaria Preserves Neutrality.

LONDON, December 6

Bulgaria is resolved to persist in her neutrality as long as possible.

TURKEY.

Greece And Turkey.

Greece's Warning.

ATHENS, December 6.

The Newspapers state that M. Venezelos has informed the Turkish Minister that the persecution of Greeks in Turkey would prevent the resumption of friendly relations between the two countries.

The Invasion of Armenia.

Further Russian Advance

PETROGRAD, December 6

An official announcement says—In the Caucasus the Russians have taken Serran and Kashkal. The Turks are fleeing after a desperate resistance in the direction of Van, abandoning many prisoners and wounded.

THE COLONIES.

Capture of De Wet.

LONDON, December 5.

PRETORIA—The Premier and the Minister for Defence are receiving a continuous stream of telegrams, congratulating them on the capture of De Wet. The remarkable feature of the capture was the fireless pursuit by the

TELEGRAMS.

motor contingent. It was the pursuers' policy to wear the foe down and to compel a peaceful surrender without any loss of life. Thus they were frequently within easy rifle range but did not fire, though many times the rebels might have been taken with bloodshed.

After six days the rebels fell an easy prey. The cars had got to within a distance of 200 yards, when the rebels displayed the white flag. Some toppled off their saddles from sheer fatigue. Many motors used in the chase were left stranded in the sand where they remain as mementoes of one of the most extraordinary pursuits in the history of warfare.

PORTUGAL.

Internal Politics.

A Semi-Official Note

LISBON, December 6—(2-30) P. M.

A Semi-official note issued to-day says in view of the possibility of the participation of Portugal in the War it has been suggested that a Coalition Cabinet in which all party leaders would be included should be formed competently. The Cabinet proposed to the President that it should dissolve. The President has hitherto come to no decision.

GENERAL.

The Suez Canal.

President Interviewed

ALLAHABAD, December 6.

The "Pioneer's" London Correspondent cables:—The "Daily Telegraph's," Correspondent at Paris says that the President of the administrative council of the Suez Canal interviewed declares that he did not believe that French interests were endangered. The precautions taken by the British seem sufficient.

Canal tolls have only to maintain their present average in order to ensure a dividend equal to the last.

Export of War Material.

Prohibited in Sweden and Denmark.

STOCKHOLM, December 6.

Sweden and Denmark have prohibited the export of materials for the manufacture of war material.

INDIAN TELEGRAMS.

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, December 7.

The Viceroy has received the following from the Secretary of State dated the 5th December:—

Usual Cannonading.

A French communique reports the usual cannonading and some small advances.

Great but Incomplete Victory.

There is nothing official from Petrograd, but the "Morning Post's" correspondent says that the general impression is that the recent fighting in Poland is incomparably severer than anything before. It is estimated that the Germans lost two thirds of the army. One Russian army corps arrived late otherwise the battle would have been a complete victory a week ago.

Port Said Made Immune.

It is officially stated that British aeroplanes in Sena Peninsula have seen no signs of the enemy. British artillery authorities inundated the desert east of Port said rendering the port immune.

The French President's Opinion.

President Poincare receiving the new United States Ambassador said: "In order that peace may be long and happy and not illusory and deceptive it must guarantee thorough satisfaction of violated rights and secure them against future attacks."

The Four Months of War.

A French paper bulletin "Des Armes" reviewing the four months war says—The French forces are as strong as at the beginning of the campaign but the quality of the troops is enormously improved. All are imbued with a sense of their superiority over the enemy and have absolute confidence in victory. The paper shows that for future efforts against Nancy, Paris, and Calais the Germans are exhausting their reserves and the troops brought up are badly officered and trained.

Italy's Position.

In a debate in the Italian Chamber the Premier's speech shows great unanimity. Signor Labriola said that the British white paper conclusively showed that Germany was responsible for the war. The Government must decide whether war is necessary for the realisation of vital Italian interests. The Chamber yesterday had clearly expressed this opinion.

Defend Liberty.

A republican Deputy hoped that Italy would intervene as she must sympathise with the powers defending principles of liberty and civilisation against despotism and militarism.

TELEGRAMS.

Indian Casualties.

DELHI, December 6.

The 24th list of casualties reported from France and Belgium contains names of sepoys as follows:—

Killed in Action.

119th Gurkhas 3 Sepoys.

Died of Wounds.

1st Sappers 1 Sepoy, 119th Gurkhas 1 Sepoy.

Wounded.

3rd Sappers 33 Sepoys, 6th Jats, 2 Sepoys, 47th Sikhs 14 Sepoys, 58th Vaughans Rifles 2 Sepoys, 107th Pioneers 56 Sepoys, 2nd Gurkhas 2 Sepoys, 2nd 15th Gurkhas 3 Sepoys, and 1st 19th Gurkhas 5 Sepoy.

BOMBAY.

Lord Willingdon's Son.

Story of his Escape from Death.

BOMBAY, December 6.

The Hon. Gerald Freeman Thomas, son of Lord Willingdon, Lieutenant in the Coldstream Guards who was wounded while serving with his regiment in France and has been a prisoner in the Military hospital at Cassel, it is understood, owed the preservation of his life to the services of one Thomas Evenden of the same regiment. As an acknowledgment of the good offices of Evenden Lord Brassey has caused the following letter to be addressed to him:—"Lord Brassey is grateful for your kind attention to his grandson, Lieut. Freeman Thomas, when he lay wounded on the field of battle in France some weeks ago. He is also very sorry to hear you yourself have been wounded and are in hospital but hopes you will soon recover. Mr. Freeman Thomas, he understands, is a prisoner in the hands of Germans at Cassel or a place near Cassel. He is doing well and is kindly treated. I am sending you some tobacco and cigarettes which Lord Brassey hopes you will be able to smoke and enjoy."

UNITED PROVINCES.

The Bundelkhand Agency's Contribution. In aid of Ambulance Work.

DELHI, December 7.

The following press communique has been issued:—

The people of the Bundelkhand Agency have during the past three months contributed no less than Rs. 5000 to the St. John Ambulance War Fund. All the states and landholders in the Agency have been most generous in their contributions. Especially large sums have been received from Panna State and Alajgarh. Mrs. P. T. Spence, wife of the Political Agent, has been untiring in her efforts on behalf of the sick and wounded soldiers of the Indian Expeditionary Forces and in addition to collecting this sum in cash has sent a large number of consignments of Red Cross gifts to the St. John Ambulance Depot at Bombay.

The Association is fortunate in having so many keen supporters in this important Agency and especially lucky in having such an able organiser as Mrs. Spence to collect money and gifts which will be gratefully appreciated by the sick and wounded soldiers who are now fighting for the Flag nearly all over the world.

PUNJAB.

A High Court for Punjab.

ALLAHABAD, December 6.

The "Pioneer" understands—Sir Michael O'Dwyer, Lieutenant-Governor of Punjab, has formulated his views regarding the High Court instead of a Chief Court at Lahore.

BURMA.

Suicide by a Military Police Officer

RANGOON, December 7.

News from Taunggyi announces the committing of suicide by Harkar Bahadur Rai (28). Orderly to Captain oldfield of the Military Police, on Tuesday last by shooting himself with a revolver through his throat. A letter found in the deceased's box stated that he had no cause for complaint against or quarrel with anybody and that it was decreed in his horoscope that he should die by his own hands. He expressed a wish to go to the front but that was not found practicable. He was well behaved and of quiet disposition.

Railway Line Cleared.

RANGOON, December 6.

The recent block on the Southern Shan States Extension Railway between Payangaza and Yimabin has been cleared and through communication restored to-day. It is stated that the railway between Pionyang and Kalaw will be opened next week for goods traffic and on 15th January for passenger traffic.

All-India Weather.

SIMLA, December 6.

The disturbance in the northwest India has practically disappeared after giving a few falls of rain along the western Himalayas. Cold waves in its rear has extended eastwards producing rapid fall in the temperature. In Punjab and Sind temperature has risen and is high over United Provinces. There has again been fairly general rain in south of the Peninsula.

The chief amounts are:—Victoria Point three quarters inch, Simla one, Negapatam one and half, Coimbatore three quarters, Cuddalore and Kodakanal three and Tinnevely one.

FORECAST:—Some decrease in rainfall in the south of the Peninsula.

THE GREAT EUROPEAN WAR.

ALLIE'S AERIAL RAID ON BADEN.

Russia's Successes in the Caucasus.

ON YSER'S RIGHT BANK.

PROBABLE SIEGE PREPARATIONS.

(REUTER'S AGENCY.)

The war in the central theatre seems once more relaxed. It looks as though further siege conditions are being prepared. The Germans are reported to have withdrawn some little distance on the right side of the Yser. The allies have occupied a position in that quarter for which they say they have been fighting for one month. In other directions also the Allies have made advances. South east of Bathune in France they have forced Germany to evacuate Vernelles. The Germans seem to have wantonly destroyed some historic buildings of Ypres by bombardment. Another allies' aviators' adventure is related as successful though the recent Krupp's factory affair is not yet confirmed. The battle of Lodz is said to have given Russia a success but it is evident that fighting, hard fighting still goes on in the Lodz district and along the road to Piotrkow. In the war with Turkey Russia has occupied two places in the Caucasus.

GREAT BRITAIN.

Belgian King Decorated. With Order of the Garter

LONDON, December 6.
At the meeting on Friday King George invested King Albert of Belgium with the order of the Garter

Decorations Conferred by His Majesty.

LONDON, December 6.
The King has personally conferred the Order of Merit on Field-Marshal French.
The King on Saturday handed the Victoria Cross to naik Durwan Singh of thirty-ninth Garhwal rifles Asepoy of 129th Baluchis ill in hospital was also awarded the Victoria Cross.

RETURN TO LONDON.

LONDON, November 5.
King George has returned to London

Award of V C. A Private's Heroism.

LONDON, December 6.
The "London Gazette" announces that the Victoria Cross has been awarded to Private George Wilson, Highland Light Infantry, for very conspicuous gallantry at Vreeneul on September 14th. He attacked a hostile machine gun accompanied by only one man. When the latter was killed, Wilson went on alone, and shot an officer and six men working the gun and captured it.

German Estimate of Indians. Remarkably Modified.

LONDON, December 5.
The "Frankfurter Zeitung" publishes a letter from a German soldier showing that the Germans are beginning to realise the fighting qualities of the Indians. He says "We at first spoke with contempt of the Indians, but to-day we have learned to regard them in a different light, and they will certainly not be underrated. We lay for three days under shell fire, lacking the barest necessities, and then had a visit from the Indians. The Devil knows what the English have put into those fellows. They stormed our lines as though they possessed the Evil Spirit, with fearful shouts, compared to which our hurrahs are like the whining of a baby."

"Thousands rushed on us suddenly, as if they had been shot out of a fog. So we were taken completely by surprise. We opened a destructive fire, mowing down hundreds, but others advanced springing like cats and surmounting all obstacles with marvellous agility. They entered our trenches in no time, and fought with butt ends, bayonets, sword and daggers. We had bitter hard work till the reinforcements arrived."

Eye-Witness's Description. A Complete Change.

LONDON, December 6.
The eye-witness at Headquarters says that many German soldiers are convinced that Calais and Paris are in German occupation. It is noteworthy that Germans have placarded the station at Ostend with the name Kales which doubtless aids in the deception.

The Headquarters eye-witness adds: The weather has continued warm. South of the Lys there has been some shelling of localities in the rear of our front line but this annoyance is diminishing daily on the whole front.

During the past six weeks the French Government has summoned various classes of men liable to service and from the middle of October the roads have been thronged with men trudging to mobilisation centres. A considerable proportion of them are middle aged men of good physique and young men from the country side.

The last few days have seen a marked change in the atmosphere of the battlefield. Cannonade has decreased and nothing is heard for hours on end but the infrequent boom of one of the Allies' heavy guns, occasional rattle of machine-guns the pop of snipers or the detonation of bombs where the combatants are at close quarters. The air no longer throbs with the continuous dull roar of heavy artillery. Just as the battle of the Aisne assumed the character of siege operations the same can be said with greater truth of the present battle.

Owing to their immense losses in assaulting across the open the Germans now move forward by several narrow ends or approaches either open to air or a foot or two below the surface. When assaulting distance is reached, the approaches are joined up by laterals where the stormers collect for a fresh rush.

When the bombardment is severe everyone including the Brigadier is esconced in dugouts or bunkholes. Behind the front trenches are a perfect labyrinth of different types of burrows. The result is a complete absence of signs of human beings. In some cases saps have been driven right to the hostile trench which is then blown in by a charge and amid the resulting confusion and shower of grenades the stormers attempt to burst through the opening and work along the trench.

It is mostly hard to hand fighting owing to the risk of guns hitting the attackers' own men. Bombs are charged with high explosives and have very unpleasant effect in an enclosed space. The wholesale use of them is one of the most prominent features of the present close attacks. As the result of sharpshooters, bombs and machine-guns, fighting is sometimes blind owing to the difficulty of observation. This, however, is somewhat decreased by the use of the hyperscope similar to the submarines periscope which permits observations to be made without raising the head.

New British Destroyer. Re-Named "Botha."

LONDON, December 5.
According to the Navy list, a large new destroyer has been "re-named Botha."

The New Army. Excellence of Motor Machine Guns.

ALLAHABAD, December 6.
The "Pioneer's" London Correspondent cables:—The new motor machine gun batteries are securing a splendid type of men many with Lydd and Hytha certificates and also expert motorists. There will be no difficulty in supplying as many as are required. Some are already fit for the field.

Casualties.

Killed.

LONDON, December 5.
Lieut.—Hamfray, South Wales Borderers. Second-Lieut. J. Jones, Oxford and Bucks Light Infantry; Major A. Mercer, Dorsets, Captain Middleton, Dorsets, Lieut. Maxwell-Moffat, Dorsets.

TELEGRAMS.

Died of Wounds.

Captain Robson, South Lancas, Second Lieut. Spendlove, South Lancs.

FRANCE.

French Communiqué. Position Consolidated.

LONDON, December 6.
A Communiqué issued in Paris last night said:—In Belgium the same activity prevails as on Friday. We have consolidated our position north of the Ferryman's House captured on Friday. Elsewhere nothing important has occurred.

BELGIUM.

German Vandalism. Bombardment of Ypres.

LONDON, December 5.
The Germans have wantonly destroyed the historic Cloth-Hall and Cathedral at Ypres with heavy batteries directed at a captive balloon.

Slight German Retreat. Along the Yser.

LONDON, December 6.
According to Dutch reports the Germans have retired along the Yser line for distances varying from two hundred yards to two kilometres, partly in order to find a stronger position and partly because the positions they have been holding along the river have become very insanitary and marshy ground is unsuited to artillery. They are also widening many bridges further in the rear.

German Dead. Stringent German Secrecy.

LONDON, December 6.
The inhabitants of Ostend have been forbidden to leave their homes after sunset. Then trainloads of dead are brought in and buried in an enclosure in the dunes near the military hospital which civilians are prohibited from approaching under penalty of a fortnight's imprisonment.

Bombardment of Zeebrugge. Difficulties of Germans.

LONDON, December 6.
In addition to the damage done to sluices at Zeebrugge caused by the bombardment the harbour is rapidly silting up the Belgians having destroyed the steam dredges which formerly worked day and night. The Germans are dredging by primitive methods with little result.

A Curious Order.

LONDON, December 6.
The Germans have prohibited anyone from entering or leaving Antwerp for a week.

Fortification of Coast. Allies Advance.

ALLAHABAD, December 6.
The "Pioneer's" London Correspondent cables:—The "Chronicle's" correspondent at Dunkirk says that the Germans have strongly fortified the coast as if to repel the landing forces and have cleverly concealed guns in the sand dunes. The Franco-Belgian forces have advanced a mile and a half near Peryse taking nine German trenches.

RUSSIA.

Heavy Fighting. Russian Announcement.

PETROGRAD, December 6.
An official announcement says: Fierce fighting continues on the Lowicz front, especially in the Lodz district and on the roads leading to Piotrkow from the westward. On Friday night our armoured motors dashed into a column on the Palamitz-Lask road in darkness and scattered it with gun and machine-gun fire causing heavy losses.

GERMANY.

Shortage of German Food. Commerce Minister's Proclamation.

LONDON, December 6.
The Amsterdam "Handelsblad" says that the Prussian Minister of Commerce has issued a proclamation saying that although Germany has sufficient grain it must not be wasted as the enemy is trying to starve Germany like a besieged fortress.

అత్యుత్తమమైన మదరాసు పిత్టర్బనులు

మంచి పట్టుతోను, చక్కని జల్తాగుతోను చేయబడినవి.
ఎర్ర తలపాగలు, ఒక అంగుళము బాగా జల్తారుగలవి. ఇక్కడ స్ట్రెయిరులకు బాగా పనికివచ్చును.
మైనూరు మాదిరిగాని, మదరాసు మాదిరిగాని కోరిన మాదిరి పంపబడును. ధర రూ. 7-0
తుక్కి ఎర్ర పట్టుగుడ్డ టర్బను, మైనూరు మాదిరిగాని మదరాసు మాదిరిగాని పెద్ద
మరుష్యులకు అనేక రంగులతో జేయబడిన తలపాగలు ఒక్కొక్కటి ,, 5-8
మైనూరుగాని మదరాసుగాని మాదిరి. ఎరుపు, నోజు, నీలము, వెలుపు వస్త్రా రంగులలో ,, 6-0
జలమైన తలపాగపై జీసానురంగు వేయబడినది. ,, 1-0
అద్దాలు పంపుచున్న తలమొక్క కొలత పంపును. సగముచాజ్జి అద్దాన్ని ముందు పంపవలెను.

ఎస్. ఇస్మాయిల్ అండు సన్,

ఆర్మీ, వాలంటీయర్, పోలీసు కంట్రాక్టర్లు, (7, మూడు వీధి, మదరాసు.
S. ISMAIL & SON,
Army, Volunteer, and Police Contractor,
67, Moor Street Madras.

వనోపధి సర్వపరిచా

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుడ్డలను మరియు సకల చర్మరొగములను బాగుజేయును. కీళ్ళ
పోట్లు, పాతవాయువుపోట్లు, రసపట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రొగములను దీనివలన సయ
మగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును
శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నెకివిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు
సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టు కుమందు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రొగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లి (త్రాగుటకు మందు)
గగనశీతలము వైపునకు మందు. ఈ రెండింటిని నెలరోజుకు సరిపోవు మందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి సావంత్, ౪ ఫనసవాడి, నం ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

శుక్లనష్టము

గుణమియనిచో
సాము తిరుగ నీయబడును
100 మాత్రము గల సీసా రూ. 2-0-0.
పోస్టుఖర్చులు నగయిరా ప్రశ్నకము.
సమృద్ధిమయిన మందులు యింకను కలవు.
కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14) మంగూరు, కృష్ణాజిల్లా.

కళ్యాణ మృత్యుము.

ఇది శ్రీలహరికి కల్పకృతము శ్రీని సకలము
జహిష్ట కామండుట, మరియు సకల సోకపోవుట. మేవాహ్య
ధులు, తిలకొప్పి, అశక్తి, సంశయహీనత, మలబద్ధము కుసుమ
తోగము, ఋతుకుల, మొదలగు శ్రీలహరీగులను నమ్మకము
గా మదిచి సంతోషములను జేయుటగా ఆస్తితీరుమయినది
4 సీసాలు చాలును; సీసా రూ 1-4-0 4 సీసాలు రూ 4-8-0

భాగతీయ బాలామృతము:—ఇది కీడ్లలకు ఆమృతతల్య
ము. అశ్మిము, గర్భవాతిము, పురాణాజ్వము, కృత్రిమము,
మొదలగువానిని హరించి మంచి బలము, జీర్ణశక్తిని కలిగించి
బిడ్డలను పురిపల్లలతో పెంచును. సీసా రూ 0-8-0; 6 సీసాలు
రూ 2-8-0

సుకేశగంజని తలనూనె:—ఇది మిక్కిలి పరిమళము,
గలిగి పూలవాడగును గుప్పించికొట్టు చుండును. వెంట్రుకలను
చక్కగా పెంచును. మృదుత్వమునిచ్చును. మెదడుకు చల్లద
ము. సీసా రూ 0-8-0; 6 సీసాలు రూ 2-8-0

అశ్వగంజలైలము:—దీంతో తిలకముకొనినతీక రాచ
కొనిన, తిలకొప్పి, స్వాస్థ్యపుకొప్పి, కండ్లమంటలు, చుంఱు,
మొదలగువానిని హరించి మెదడుకు చల్లదమునిచ్చి వెంట్రు
కలను చల్ల పరిచి పెంచును. సువాసనయుగలగు సీసా రూ 0-8-0
(6 సీసాలు 1-4-0) డౌమ్స్ సీసా రూ 0-2-0. వి.పి. ఖమ్మల
పత్రికము. పి. కె. పి. అండ్ కో. ఆయుర్వేదసమాజం
పొందూరు గుంటూరుజిల్లా

కృష్ణ వా

సీసా 1-5 రూ. 1-0-0 వి.పి. సహా రూ 1-4-0
దగ్గు శ్వాసరోగములను బుట్టినతలవల దీ
వుడును. ఇది అనేకవిధములు. 1. శైత్యము వలన
వర్షపదగ్గు, 2. శీతకాలమునవలలగు దగ్గు, 3.
శ్వాసరోగముల నూత్ననాళములందు ఏర్పడుదగ్గు,
4. ఉబ్బనము, 5. శ్చయదగ్గు దగ్గుకునే.ంచవలసిన
మందు దగ్గుపిధమునుబట్టియుండును. శ్వాస పిల్ల
కూతలు ఎగిర్చి ఆయానము మొదలగు కఫరో
గములు శ్వాసరోగముల నూత్ననాళములయందు
ఏర్పడు బొగ్గుపులునువాయువు త్వరలో ప్రాణవా
యువునూ మారనందున కలుగును.
అమృతాంజన దీపో 6 తింబుచెట్టిపిధి, మద్రాసు.

శ్రీరంగరాయవిజయము

విజయనగరరాజ్య చక్రవర్తి శ్రీకృష్ణ దేవరాయని గౌ
రతివాణ్ణి కడపటిపురుషుడు శ్రీరంగరాయుడేననలకు కథ
నాయకుడు. కథఅద్భుతము, రసవంతము. ప్రతి 15 అణాలు
పుస్తకము కలదు. వారు "యస్. వి. రంగనాథయ్య
గారి గానము ప్రతిపుకొక పిధి చెప్పెపురి" అని వ్రాసి
పుస్తకము వడయగలగ. (8-11-14)

ప్రపంచ చరిత్ర.

రెండు సంఘికలు కలకడవి.)

ఇది దక్షిణ దేశముల చరిత్రయు సులభముగా
భాషలో తగినపలుములతో కథలవలె వ్రాతమగును
చందాపద్ధతి వ్రాసరమునకు (రచూరిమి 600
పుటలు) 6 సంఘికలు, చందా రూ. 2-0-0-0
(పోస్టేజీతో సహా) ప్రకటన రుసుములేదు. సంప
త్తరము చందా ముందుగా స్వీకరింపబడును

రచయిత:

గా. హరిసర్వోత్తమరా, ఎం. ఏ.,
చింతాడ్రాపేట, మద్రాసు అని వ్రాయును

నూతన రోసుసంహార.

బేగం సాహి హిప్.

ఈనూతన రోసు సంహారి
ఒకతూరి ఉపయోగించుట
రలన దేహమందలి యే
భాగమునయుండు రోమ
మును చెడపుడేక శుద్ధము
గాను యెటువంటి మచ్చ
బలేకయును బాధలేక
యును నికర్తించును.
వర్గముయొక్క స్వభావ
మైన గంధును కాంతిని
సాగొట్టక చేయు (సోప్)
ఇది ఒకటే

కల 8 బిళ్లలు పెట్ట 15 రూ 1-0-0. వి.పి. ఖమ్మల అద్దాలు
8 పెట్టెలు రూ. 2-10-0 తిసాయికప్పు 0-6-0
వలయువారు:—ఆర్. వి. పండిట్ అండు కంపెనీ
నెం 6 గంధనగిధి మృగాను.

శ్రీకాళహస్తిమాహాత్మ్యము.

రెండవకూర్పు.

"మరిమతియైన యాంధ్రుని భూజ్జటి పల్కుల కెట్లు
గల్గెనీ, యశులితి మాధుకీ మహిమ" యని శ్రీకృష్ణదేవరాయ
లచే క్లాఫింపఁ బడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కగ సహ
సింది పెద్దయత్నములతో ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణమును
కుర్చరావిజయ శాటకమువలె ముద్రింపఁ బడినది. ఆంధ్ర
వాల్మీకి రామాయణము కృతికర్తలగు బ్ర. శ్రీ. వావిలికొలను
కుబ్బిరావుగారు వ్రాసిన టీకయు దీనికే జేర్చబడినది. ఇంక
శ్రీ కాళహస్తిశ్రీశ్రీగునిపటము గలదు.
గ్రంథము కాలికో వెల 1-0-0-0 పూర్తికాలికో 1-4-0-0
ఆంధ్ర ప్రభుత్వముకొనారి కొనువారికి 1-0-0-0 కు 0-4-0-0
వంతున ప్రోసీతము. వలసినవారు.

శ్రీరామజయమందిరము.

దిగువలిక్కేటి, మృగాను అని వ్రాయునలయును.

సర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికీ తల్లి.

ఇది శరీరమందలి ఒక వనజాతిక. ఇదియే మన తొట్టి
కుల అతివాద్యపు కొవడము. దీని ప్రభావము కలుగ
వలయునన్న రాత్రి పరుండబొవు సమయమున
కొనిన కొన్ని విధిమేళనగా వానికొకటము కవచమును. నపుం
కెక్కిము పోగొట్టుటకు ఇంకమింపినది లేదు. జన్మ్యోక్తి
ప్రసిద్ధియొగముచేత శూద్రుల రంబులకు శంభవించెడి
అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటతో రాజువంటిది. రక్తమును
కుర్చరచి సరములకు కలుక్కిము జేహమునకు బలమును
కాంతియు నిచ్చును. 30 విధములగు మామలను మొదలం
కాళనము జేయుటతో శరీరమందలి "సర్వజీవన్" ఇది
శ్రీమ, పురుషము, కాళుర వృద్ధులు అందరును నావయో
గించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనియెడల వృద్ధాశ్రమము వశించి
మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియుకలుగును.

కల టిన్న 1-5 2-0-0; పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ప్రాఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు.

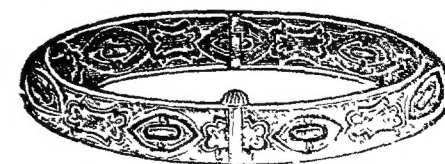
(13-5-14) కలియుగబీమ,

16. కృష్ణపు మొదలికేధి, తిరువల్లిక్కేటి, మదరాసు.

22-వ నెల (సప్తమి) ఒంగారు.

(ఇ దుకు పూచీపడగలము)

చంద్ర ప్రభాబంగారు గొప్పలు.

మతియువిధములగు ఒంగారులు, మెడికలు, రాళ్లు
చెక్కినవలు, మున్నగునవి ఈరీతిద జేర్చొన్న వస్త్రబలవద్ద
కొరిను.

కోనవారికి కాటలాగలు ఉచితము పంపబడును.

సదరక ఇడిమీ జూరెరె

మ్యానుఫ్యాక్చరుంగు కంపెనీ,

437, బురక కాలికిధి సామలకొలకేటి, మద్రాసు.

The Southern India
Jewellery Manufacturing Co.,
432, Bowbazar, Madras

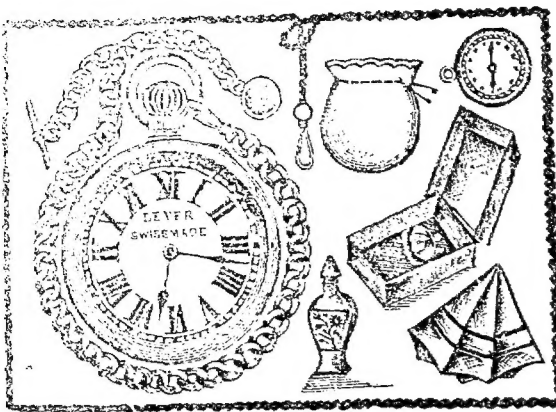
శ్రీ సై. వ. వ. స.

సూరినిగడియూరుము.

సూరినిగడియూరుము.

స్ట్రాంగ్ పాకెట్ టైమరు గడియారము.

7 మాసములతో దీని వెల రూ 3-8-0 మాత్రమే. 7 సంవత్సరములు గ్యారంటీ గలవు.

ఆర్యభటముగారి! ఈ గడియారమును గూర్చి నాకు తెలియించితివి. ఇది ప్రపంచమునందు ప్రసిద్ధి చెందినది. మిక్కిలి బలమైన యంత్రసామానులతో తయారుచేయబడినది. మాకంపెనికి ప్రత్యేకముగ రప్పించియున్నాము మన గవర్నమెంటువారి గుంతుకు సరిగావడము. వీరిసామానులతో నేక సముదాయము ఆర్యభటముగారికి చక్కగా వస్తుచును. చక్కని, గడియారము. వేయేల! కరణం, మునిసిఫు, ఉద్యోగియులు ఛనరంతులు, వీరలు మొదలగువారు ఉపయోగించుటకుల ఛనరంతులు 7 మాసములతో బాపకముం గుంతుకు గాను ఈదిగు రకసరకు 7 బహుమానములను పంపుచున్నాము.

గడియారం గొలుసు 1, నల్ల పట్టుదారం 1, పెట్టె 1, గడియార ముందుంచీ 1, లాకెట్ 1, సీమ పెంటుబుడ్డి 1, చేతిరుమాట 1, రక్త మూరనిడివి 2 క్ల మూర పెట్టెలు 1 క్ల పట్టుపంచ యెరంగై నడచిక చేదర వెల 1-కి రూ. 2-0-0

2 మూరల పెట్టెలు, నిడివిగల చుట్టుబాటచూకం రూ. 1-6-0. 1 క్ల మూర పెట్టెలు, నిడివిగల చుట్టుబాటచూకం, జపాన్ సిల్కు వేర్ మావ్ ను, నెం 1-6 వెంకటేశ మేస్త్రి వీధి, మదరాస్.

స్పెన్సర్.

ఇది 120 పేజీలుగల పుస్తకము.

ఇది ఎలిమెంటరీ స్కూల్ లో ఒకటి మొదలు అయిదవ క్లాండ్ ఛనరకు చదువు బాలికలకు, ఉపాధ్యాయులకు, ట్రయినింగు టీచర్లకు మిక్కిలి యోగ్యముగ మోసి. ఇందు జను చతుర్ముఖములు, త్రిముఖములు, సహంకిర చతుర్ముఖములు, విమను చతుర్ముఖములు, విమనుకోణ సుచతుర్ముఖములు, బహుముఖములు, వీరిమొక్క వైశాల్యములను కనుగొనుట, భూమి కొలత మొదలైనవి, మాదిరిలెక్కలు అభ్యాసములను గలవు. ఇట్టి పుస్తకము ఇంగ్లీషు తెలుగున లేనేలేదు. ప్రతి ఉపాధ్యాయునికైనను తప్పక యుండవలెను.

దీని వెల ఎనిమిది అణాలు.

ఉత్తరము పుస్తకముల మీద ఒకపుస్తకం కమీషను ఇచ్చు అణు. భాగవత చంపు-పద్య రాజ ప్రణీతము వెల రు. 0-8-0 గలయువారలు ఈక్రింది అడ్రెసునకు గానీ తెప్పించుకొనవలెను కీరా జోగియ్య టీచర్, బోధు హైస్కూల్, అమలాపురం. గోదావరి జిల్లా.

జాతక నర్వస్వము.

ఇది జ్యోతిష శాస్త్ర విషయమై ఆ బాలగోపాలము కులభముగా వెలునుకొనుటకై మాచేయుక్రింది ప్రకటింపబడినది. దీనివలన జాతకాదుల విషయము మిక్కిలి సులభముగా తెలిసికొనవచ్చును. గ్రంథము ధర్మసరికాగితములమీద నుండరముగా నచ్చువేయబడినది. ప్రతి 1-కి రు 2-0-0 లు. పోస్ట్ జికోనువాలే ధరించునది. వి.పి.గా ప పి చటమును. కలయువారు— (16-11-4)

మ రా.రా.శ్రీ దిగవల్లి వెంకటగోపాలరావు గారు కపిలేశ్వరపురం యెట్టుపాపూరు ఆస్థాన నూజివీరు కృష్ణాజిల్లా అవి వ్రాయవలెను.

పాకెట్ టైమర్ నాచ్.

దీని క్రయము 6 బహుమానములతో రు 2-14-0 లు మాత్రమే 6 సంవత్సరములు గ్యారంటీ యివ్వబడును.

ఈనాచ్ బల్వమైన లీజర్ మనిఫా లేక నాన్లమైన యంత్ర సామానులతో తయారు యిచ్చు డే నూతనముగా వచ్చి యున్నది కొంచెమైనను గర్వకార్యములేకదా సరియైన కాలక్రమము చూపించు వాని యిదియే. మిగుల నుండగలదు. దీని 6 బహుమానములవలన:— (1) నాన్లమైన చేతిగడ్డ, (2) పరిమళమైన అల్లె రు సీసా, (3) సుగంధకాగితము, (4) గడియారపు గా అను, (5) వివిధమైన స్టీలుబ్బు (6) దిక్కుబుమా వెనుకంబాను

దయచేసి ఈవిధమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు. లి. అర్. వెంకటాచలమూర్తి అడు కంపెనీ, నెం. 7, కోట వెంకటాచలమూర్తి నందు, మద్రాస్.

మంచితరుణము.

కలవన రైలుకును, యిద్దుసరంచి అనగా బల్ల కూర్చుచేయుచుకొను వారికిని.

పాలంచె సుస్థాము వారి రాజ మండ్రుకాంక్షలప డింగిలో నిలవయున్న బండార, మొగతప తునకలు (4 కల ములుబాడవులిగి బల్లలు కొయించుకొనుటకు అనుకూలము గాను గుండ్రగాను ఉన్నది) 1915 సంవత్సరము జనవరి నెల లో నిలవసరకు వదిలివేయగల తెలంపునో మిగుల సరసముగా యిద్దుబతును గనుకకలయు వారలు వచ్చి కొనుక్కొన గోరు చున్నార.

N. B. ఈ రెండు బాతుల కర్ర దర్వాజా, కిట్టి కమ్మలకున్న తెలుపు బల్లలు, కిట్టి బల్లలు మొదలగు వాటికి సహజోద్దముగ నుపయోగింపబడు చున్నవి.

దొంటు రమ్మికాంతో, డిపో ఏజెంటు రాజమండ్రి

పోస్టేజి సహ ఉచితము.

వీరవంకరాజును మాలివియును. ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే మానసోల్లాసము కలుగజేయుటయే గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అందుచెలిపి యున్నాము. కొరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

బాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయుడు.

రైద్యకాశ్రమిడికోంక గోవిందజి, ఆలంక నిగ్రహ కౌషధాలయము, 22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మంచిసమయము! వేనవేలు భర్తృపదవి!! వెనుక దొరుకవు!!!

ఈపంచలు కొనువారికి, పంచ 1-కి ఆ తల్లెల్లాబ్బుటము: కోర్కెని కోడెండ్లపలాపము అను గ్రంథముకటి ఇనాను.

మేలైన జపాన్ పట్టుపంచలు.

ఆనేక పంచలు కర్తృపదవిసంధాన పనులం ధరలు పోషించియున్నాము, వాచకులారా! శృంగారమున్ను నాగరికతయున్నుగల మేలైనజపాన్ పట్టుపంచలు పండుగదినముల అనం దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినది పోగా మిత్రకోర్కె పంచెలను, తమ యున్నది. ఇందులో ఎరువు, పచ్చ, ఆకుపచ్చ, గోజా, మేనున్నం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. క్లాఫా నీయువైనవి, త్వరపడుదు.

5 క్ల మూరనిడివి 2 క్ల మూర పెట్టెలుగల పట్టుపంచ 15 2-0-0 పంచ 1-కి తపాలభర్తృలు ... -0-40

డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలభర్తృలు ఇనాను.

టి. సీతారామ మొదలియార్,

3, క-దపు మొదలిసోధి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాస్.

చదివరిగిన ప్రకటన.

కొలల్లు, సరస్వతి, నులూచన చదివరిలు రు 0-5-0 కలభాషిణి - చంద్రరేఖ కవల 1-కి ,, 1-8-0 మద్రాసునగ్యము 1-కి రు 0-12-0; వీతి ,, 8-8-0 సాతకాల పుస్తకములు, అంధ్రగ్రంథములు దొగవను. N. V. & Son. 87, గామస్వామి వీధి, మదరాసు.

వైశ్యగార్యులైల సహించునది.

లవంగా మృత మొక్క టియే.

ఇది కరువు పుష్పరము, కడ పునోప్పి, ప్రక్క నోప్పి, రొమ్మనోప్పి, పులితేపులు, స్థిమలబంధము, కడుపు దోచుట, జోట, ప్రేగుజుచుట, ఆరుచి, మందాన్ని, వీనిని గుదిర్చి ఆకలిని, ఆరోగ్యమును తప్పక గలుగజేయును. లేయెడల భరిదు త్రిప్పి పంపగలము. ఇ దు డబ్బీ 1-కి పోస్టేజిని 0-8-0 యెటి యున్నాడు 4 అర్థజాడీశ్వల మాదిరిపంపబడును. Theవంగామృత 22, గామస్వామి వీధి. మదరాస్.

సింహం లూడియానా పాలయింగువ 12 తులముల డబ్బా 1-కి రు 1-0-0.

పి. యక. సింహ అందు కంపెనీ, 26, ఆదియప్పనాయని: ధి, మదాస్సు.

ఉష్ణమును కలిగించుట, ఉడికించుట అన్ని కరముల 'సాఫ్ట్'లకును మదరాసు రాజధానిలోని అన్ని కంపెనీలకున్న కాకంపెనీ గొప్పయ్య, నమ్మకమయినగొయ్య నయ్యగొయ్యి ఇది మాకు ముఖ్యమయిన కనియగుటలనకే మాభాతాదాతలకు మిక్కిలి స్వల్పధనములకు సుము యర్హులగుయ్యును.

సర్వసాధారణములగు కొన్ని వినిదిరిలను

ర 100 (detachable) ఇల్లుముగల, ఇల్లుము 1-కి 2 బల్బులు ఇవో యిర్వబడును. ఇవల బల్బులం దిగుగు ల్లి యుద్యోగము ఈ కిడు ముఖ్యము.	గమనింపుడు.	ర 11 (detachable) చాలాబల్బులయొక్క నది. ఎక్కువకాలం పనిచేయ గలిగినది. మిక్కిలి చాగడ్డ గన్నది. టిక్ కాల్వెనూరూ రు. 9-8-0
--	------------	--

నెం 45, 48 రు నూతనముగా తగుగుచే బుబడినది నెం 31 రు ముదిరి గానుండును. టిక్ కాల్వె సహా వెల రు 8.

నెం. 200 పాకెట్ స్టాక్ చిప్పి దియు చెయి ఇమిడ్చు గలదియు, టిక్ కాల్వె సహా వెల రు. 1-4-0

కీ. ఎన్. పి.వీ.టి. 18/1/18 బ్రాడ్వే, మదరాసు, చక్రకులకు ప్రత్యేక పురస్కార యిర్వబడును.